Cititi pe www.arenaconstruct.ro stirile din constructii si imobiliare

GHIDUL SOLICITANTULUI

Condiții de accesare a finanțării pentru proiectele noi de producție de energie din surse regenerabile geotermale

Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027

Prioritatea 4 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Acțiunea 4.4. Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă

RSO 2.2 Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva privind promovarea energiei din surse regenerabile (UE) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de sustenabilitate prevăzute în aceasta

Apel: Promovarea energiei din surse regenerabile - energie geotermală – proiecte noi

PROIECT

1. Cuprins

1. Cuprins 2
1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR 5
1.1. Preambul 5
1.2. Abrevieri 6
1.3. Glosar 6
2.1. Informații generale Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 10
2.2. Prioritatea, Fondul, Obiectivul de politică, Obiectivul specific 10
2. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE 13
3.1 Tipul de apel 14
3.2 Forma de sprijin (grant) 14
3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte 14
3.4 Rata de cofinanțare 15
3.5 Zonele geografice vizate de apelul de proiecte 15
3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului 15
3.7 Grupul țintă vizat de apelul de proiecte 16
3.8 Indicatori 16
3.8.1. Indicatori de realizare 16
3.8.2. Indicatori de rezultat* 18
3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte 18
3.9. Rezultatele așteptate 19
3.10. Operațiune de importanță strategică 19
3.11. Investiții teritoriale integrate 19
3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității 19
3.13. Aplicarea regulilor privind ajutorul de stat 19
3.14 Reguli privind instrumentele financiare 20
3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale 20
3.16 Principii orizontale 20
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice 20
3.18. Caracterul durabil al proiectului 22
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea 22
3.20. Teme secundare 23
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri 23
3. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE 24

PROIECT

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte 24
4.2 Perioada de pregătire a proiectelor 24
4.3 Perioada de depunere a proiectelor 24
4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor 24
5. CRITERII DE ELIGIBILITATE 24
5.1. Eligibilitatea solicitanților 24
5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților 25
5.1.2 Categorii de solicitanți eligibili 28
5.1.3 Categorii de parteneri eligibili 28
5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul 28
5.2. Eligibilitatea activităților 29
5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților 29
5.2.2 Cerințe specifice privind eligibilitatea activităților 29
5.2.3 Activități eligibile 30
Investițiile în echipamente, utilaje, dotări specifice necesare pentru obținerea de energie din geotermal 30
5.2.4. Activitatea de bază 30
5.2.5. Activități ne-eligibile 31
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor 31
5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor 32
5.3.2 Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile 32
5.3.3 Categorii de cheltuieli ne-eligibile 32
5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte 33
5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare 33
5.3.6 Finanțare nelegată de costuri 33
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect 33
5.5. Cuantumul cofinanțării 33
5.6 Durata proiectului 33
5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului 33
6. INDICATORI DE ETAPĂ 33
7.1. Completarea formularului cererii 34
7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare 35
7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare 35
7.4. Anexele și documente obligatorii la depunerea cererii 36
7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare 37

PROIECT

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării ... 38
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare ... 39
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR ... 39
8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare ... 39
8.2. Conformitate administrativă și eligibilitate - DECLARAȚIE UNICĂ ... 40
8.3 Etapa de evaluare preliminară - dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+) ... 40
8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară ... 40
8.4.1 Criteriile de evaluare tehnică și financiară ... 41
8.5 Aplicarea pragului de calitate ... 42
8.6 Aplicarea pragului de excelență ... 42
8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare. ... 42
8.8 Contestații ... 42
8.9 Contractarea proiectelor ... 43
8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate ... 43
8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării ... 44
8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare a proiectului (indicatori de etapă) ... 45
8.9.4. Semnarea contractului de finanțare ... 45
9 ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE ... 46
10 ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL ... 47
11 ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES ... 48
11.1 Rapoartele de progres ... 48
11.2 Vizitele de monitorizare ... 49
11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare ... 51
12 ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR ... 52
12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare ... 53
12.2 Mecanismul cererilor de plată ... 53
12.3 Mecanismul cererilor de rambursare ... 54
12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare ... 54
12.4.1 Mecanismul acordării ratei forfetare ... 54
12.5 Vizitele la fața locului ... 54
13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI ... 55
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului ... 55
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii) ... 55
14. ANEXE ... 56

PROIECT

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management pentru Programul Dezvoltare Durabilă (PDD) pentru solicitanţii care doresc să obţină finanţare nerambursabilă pentru proiecte de investiții noi, în cadrul Priorității 4 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, obiectivul specific: RSO2.2. Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva privind promovarea energiei din surse regenerabile (UE) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de sustenabilitate prevăzute în aceasta (FEDR), în care este inclusă Acțiunea 4.4. Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă.

În situaţia în care pe parcursul sesiunii de proiecte intervin modificări de natură a afecta regulile şi condiţiile de finanţare stabilite prin prezentul ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere, AM PDD va aduce completări sau modificări ale conţinutului acestuia, prin publicarea unei versiuni revizuite.

În cazul modificării legislației menționate în prezentul ghid sau cu incidență asupra acestuia, prevederile actelor normative vor prevala, fără a fi necesară modificarea ghidului solicitantului.

Aspectele cuprinse în acest document, ce derivă din PDD 2021-2027 și modul său de implementare, vor fi interpretate exclusiv de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE), cu respectarea legislației în vigoare, folosind metoda de interpretare sistematică, și aplicarea principiilor privind tratamentul egal și nediscriminarea solicitanților la finanțare. Având în vedere acest aspect, este răspunderea solicitanților la finanțare asupra neconformării cererii de finanțare și anexelor cu prevederile ghidului solicitantului, legislației în vigoare și/sau situației specifice fiecărui aplicant/proiect.
Se recomandă să se parcurgă toate informaţiile prezentate în acest document, prevederile din anexele la acesta şi să se ia în calcul toate aspectele legate de specificul intervenţiilor finanţate.
Se recomandă să se consulte periodic pagina de internet a MIPE, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul apelurilor de proiecte asociate prezentului ghid.

Modificările legislative relevante, intervenite pe parcursul procesului de consultare publică până la aprobarea prezentului ghid și/sau corelări cu alte prevederile legale existente vor conduce la actualizarea prevederilor prezentului document.

PROIECT

1.2. Abrevieri

AM - Autoritatea de Management
ANRM – Agenția Națională pentru resurse Minerale
BS - Bugetul de Stat
CAE - Conformitate administrativă și eligibilitate
CE - Comisia Europeană
DNSH - Principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ"
ETF - Evaluarea tehnică și financiară
EUR- Euro
FEDR - Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FC - Fondul de Coeziune
GES – Gaze cu efect de seră
HG - Hotărâre de Guvern
MIPE - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MySMIS - Sistem unic de management a informaţiei
OUG - Ordonanță de urgență a Guvernului
OP - Obiectiv de Politică
OS - Obiectiv Specific
PDD – Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027
PT - Proiect tehnic
SF - Studiu de fezabilitate
SRE – surse regenerabile de energie
TFUE - Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene
TVA – taxa pe valoare adăugată
AM/DRI – autoritate de management/organism intermediar
DLAF/OLAF - Departamentul pentru lupta antifraudă/ Oficiul European de Luptă Antifraudă
CPT - consum propriu tehnologic
ANRMPSG - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon

1.3. Glosar

În sensul prezentului ghid, următorii termeni se folosesc cu următoarele înțelesuri:

Activitate de bază în cadrul unui proiect - conform OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027, cu modificările și completările ulterioare (OUG nr. 23/2023), reprezintă activitatea sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:
(i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
(ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul solicitantului;
(iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului;
(iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50 % din bugetul eligibil al proiectului;

PROIECT

Activitate economică - reprezintă orice activitate care constă în furnizarea de bunuri, servicii și lucrări pe o piață;

Activele fixe - sunt acele active deținute de către agenții economici și/sau de către instituțiile publice în scopul utilizării lor pe termen lung (cel puțin un an). Activele fixe includ activele fixe corporale și necorporale;

Apel de proiecte - conform OUG nr. 23/2023 reprezintă o invitație publică adresată de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului;

Beneficiar - conform prevederilor Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize înseamnă și în contextul prezentului ghid este entitatea care primește finanțare din PDD, responsabilă cu inițierea sau deopotrivă cu inițierea și implementarea operațiunilor;

Caracterul durabil al operațiunilor - pentru o operaţiune constând în investiţii în infrastructură, în cazul în care, în termen de cinci ani de la efectuarea plăţii finale către beneficiar, nu se constată modificarea proprietăţii asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat întreprinderii sau organismului public beneficiare sau, după caz, modificarea substanţială care afectează natura, obiectivele sau condiţiile de implementare a operaţiunii și care ar conduce la subminarea obiectivelor iniţiale ale acesteia.

Cererea de finanțare - reprezintă un document standardizat, disponibil în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, prin care este solicitat sprijin financiar pentru perioada de programare 2021-2027, în condițiile aplicabile apelului de proiecte în care se solicită finanțare, pentru acoperirea totală sau parțială a costurilor de realizare ale unui proiect și este însoțit de anexe și documentele specificate în prezentul ghid;

Cheltuieli eligibile - cheltuielile efectuate de beneficiar pentru implementarea proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, conform prevederilor art. 63 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, precum și în conformitate cu în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare și a normelor de aplicare aferente acesteia și HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;

Cofinanțare publică - orice contribuție din fonduri publice naționale destinată finanțării cheltuielilor eligibile necesare implementării proiectului în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021 și a normelor de aplicare aferente acesteia și HG nr. 873/2022;

Contractul de finanțare - act juridic, cu titlu oneros, de adeziune, încheiat între autoritatea de management, și beneficiar prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor;

Data lansării apelului de proiecte - pentru PDD data lansării apelului de proiecte este data la care ghidul specific, aprobat prin ordin al ministrului, se publică pe pagina de internet www.fonduri-ue.ro/ www.mfe.gov.ro, indiferent care este data la care începe depunerea proiectelor.

Data depunerii proiectelor - data de la care se pot depune proiecte în MySMIS2021/SMIS2021+

Declarația unică a solicitantului de eligibilitate și angajament - este o declarație pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care solicitantul declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării;

Ghidul solicitantului Conform OUG nr. 23/2023, reprezintă documentul asimilat celui prevăzut la art. 73 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, emis de autoritatea de management care stabilește condițiile acordării sprijinului financiar în cadrul unui apel de proiecte;

Indicatori de etapă - conform OUG nr. 23/2023, reprezintă reperele cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare;

Indicator de realizare - În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, înseamnă un indicator reflectă activitățile derulate și rezultatele specifice ale intervenției, prin măsurarea elementelor fizice din proiect;

Indicator de rezultat - În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, înseamnă un indicator de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite, în special în ceea ce privește destinatarii direcți, populația vizată sau utilizatorii infrastructurii;

Neregulă - În conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, înseamnă orice încălcare a legislației aplicabile, rezultată dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui operator economic, care are sau ar avea ca efect prejudicierea bugetului Uniunii prin imputarea de cheltuieli nejustificate respectivului buget; De asemenea, a se vedea, în completare, prevederile OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Obiectiv/proiect de investiții – În conformitate cu prevederile HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă rezultatul scontat la investirea de capital pe timp limitat, ca urmare a realizării unuia sau mai multor obiecte de investiții, situate pe un amplasament distinct delimitat, care asigură satisfacerea cerințelor formulate de beneficiarul investiției și de investitor; în sintagma "obiectiv de investiții" se cuprinde, după caz, obiectivul nou de investiții, obiectivul mixt de investiții sau intervenție la construcție existentă;

Operațiune - în conformitate cu prevederile Regulamentul (UE) 2021/1060 înseamnă:
(a) un proiect, un contract, o acțiune sau un grup de proiecte selectate în cadrul programelor vizate;

(b) în contextul instrumentelor financiare, o contribuție a unui program la un instrument financiar și sprijinul financiar ulterior acordat destinatarilor finali prin instrumentul financiar respectiv;

Operațiune de importanță strategică - în conformitate cu prevederile Regulamentul (UE) 2021/1060 înseamnă o operațiune care aduce o contribuție semnificativă la realizarea obiectivelor unui program și care face obiectul unei monitorizări și al unor măsuri de comunicare speciale;

Plan de monitorizare a proiectului - Conform OUG nr. 23/2023, reprezintă planul inclus în contractul de finanțare/decizia de finanțare, după caz, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, pe parcursul implementării proiectului, modul de verificare a acestora, precum țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului; utilizarea acestui plan are ca finalitate consolidarea și eficientizarea procesului de monitorizare a proiectelor de către autoritățile de management/organismele intermediare, după caz;

Proiect - ansamblu de activități și acțiuni care sunt cuprinse într-o cerere de finanțare depusă în cadrul unui apel de proiecte și care este supusă procedurilor de evaluare, selecție și contractare sau pentru care se încheie un contract de finanțare;

Rata de actualizare este rata de referință stabilită de Comisia Europeană pentru România pe baza unor criterii obiective și publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene şi pe pagina web a Comisiei Europene[1];

Unitatea administrativ-teritorială este definită conform OUG nr. 57/ 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

<u>Termeni specifici</u>

agent termic - fluidul utilizat pentru acumularea, transferul termic și pentru transmiterea energiei termice;

autorități de reglementare competente - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Minier, Petrolier și al Stocării Geologice a Dioxidului de Carbon (ANRMPSG)

energie geotermală - energia stocată sub formă de căldură sub stratul solid al suprafeței terestre, în conformitate cu prevederile Directivei 2018/2001;

energie din surse regenerabile sau energie regenerabilă - energia din surse regenerabile nefosile, respectiv energie eoliană, energie solară (solară termică și solară fotovoltaică) și geotermală, energie ambientală, energia mareelor, a valurilor și alte tipuri de energie a oceanelor, energie hidroelectrică, energia din biomasă ca materie primă pentru combustibili solizi, combustibili lichizi, singaz obținut în instalații de piroliză și gazeificare, gaz de fermentare a deșeurilor, gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz (în sensul prezentului apel de proiecte, prin energie din surse regenerabile se înțelege energie geotermală)

exploatare - ansamblul de lucrări executate în subteran și/sau la suprafața pentru extragerea resurselor minerale, prelucrarea și livrarea acestora în forme specifice;

explorare - ansamblul de studii și activități pentru identificarea zăcămintelor, evaluarea cantitativă și calitativă a acestora, precum și determinarea condițiilor tehnice și economice de valorificare;

[1] https://www.renascc.eu/despre-noi/dobanda-de-referinta/

PROIECT

drept real - drept de proprietate, concesiune, folosință gratuită și/ sau administrare exercitat de UAT conform OUG nr. 57/ 2019 privind Codul administrativ;

ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027

Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 este un program multifond, cofinanțat atât din FEDR cât și din FC, fiind aprobat de Comisia Europeană prin Decizia nr. C(2022) 8703/24.11.2022 implementat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene prin Autoritatea de Management Dezvoltare Durabilă. PDD poate fi consultat aici.

PDD dispune de o alocare totală de 5,25 mld. euro (UE și BS) din care aproximativ 4,04 mld. euro fiind cofinanțarea din partea UE (FEDR și FC), iar diferența de 1,21 mld. euro reprezentând contribuția națională. Alocarea anterior menționată este distribuită astfel în cadrul următoarelor priorități:

Prioritatea	Alocare UE (mil. euro)	Cofinanțare națională (mil. euro)	Total (mil. euro)
Prioritatea 1. Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară	2.688,57 (FEDR+FC)	850,92	3539,49
Prioritatea 2. Protecţia mediului prin conservarea biodiversităţii, asigurarea calităţii aerului şi remediere a siturilor contaminate	245 (FEDR+FC)	43	288
Prioritatea 3. Promovarea adaptării la schimbările climatice şi managementul riscurilor	440,19 (FEDR)	77,69	517,88
Prioritatea 4. Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	670,30 (FEDR+FC)	238,28	908,58

2.2. Prioritatea, Fondul, Obiectivul de politică, Obiectivul specific

Prezentul ghid se aplică pentru liniile de finanțare aferente proiectelor finanțate în PDD 2021-2027, în cadrul Priorității 4 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, Acțiunea 4.4 - Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă.

Investițiile propuse trebuie să se încadreze în următorul obiectiv de politică și obiectiv specific al fondurilor mai jos menționate:

Prioritatea 4 - Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, PDD 2021-2027	
Obiectivul de politică	**OP 2** O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care trece la o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane sustenabile
Obiectivul specific	RSO2.2. Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva privind promovarea energiei din surse regenerabile (UE) 2018/2001, inclusiv cu criteriile de sustenabilitate prevăzute în aceasta (FEDR)
Acțiunea	4.4 Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă
Fondurile asociate	Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)

2.3. Reglementări europene și naționale, cadru strategic, documente programatice aplicabile

Reglementări europene cadru:

- Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- Regulamentul (UE) 2021/1058al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
- Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 și a actelor delegate subsecvente;
- Regulamentul delegat (UE) 2021/2139 de completare a Regulamentului (UE) 852/2020 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunuia dintre celelalte obiective de mediu;
- Comunicarea Comisiei C(2021) 373/16 septembrie 2021. Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada - vezi aici;
- Comunicarea Comisiei C(2021) 1054 final din 12 februarie 2021. Orientări tehnice privind aplicarea principiului de ”a nu prejudicial în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență - vezi aici;
- Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, precum și obiectivelor din Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC), aprobat prin HG nr. 1076/2021;
- Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a cadrului pentru atingerea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr.

PROIECT

401/2009 și (UE) 2018/1999 ("Legea europeană a climei"), referitor la asigurarea, până cel tîrziu în 2050 a unui echilibru la nivelul Uniunii între emisiile și absorbțiile de gaze cu efect de seră care sunt reglementate în dreptul Uniunii, astfel încât să se ajungă la zero emisii nete până la acea dată;

- Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.
- Comunicarea Comisiei - Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția mediului și energie, (2022/C 80/01)
- Directiva (UE) 2011/92 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare;

<u>Reglementări naționale</u>

- Legea nr. 123/2012 privind energia electrică şi gazele naturale, cu modificările şi completările ulterioare;
- Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de şanse între femei şi bărbaţi, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr.137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare;
- OG nr. 61/2008 privind implementarea principiului egalităţii de tratament între femei şi bărbaţi în ceea ce priveşte accesul la bunuri şi servicii şi furnizarea de bunuri şi servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 448/2006 privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare;

Reglementări naționale cadru:

- OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027 cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020;
- OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea şi sancționarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;

PROIECT

- HG nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin fondul european de dezvoltare regională, fondul social european plus, fondul de coeziune și fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MIPE nr. 1777/2023 pentru aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii cadru pentru documentele prevăzute la art. 4. alin (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1). Art. 17 alin. (2) din OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare.

- HG nr. 462/2018 privind funcționarea sistemului de coordonare la nivel național a implementării Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării;
- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Documente programatice (Programe, Strategii, Planuri):

- Agenda 2030 a ONU pentru Dezvoltare Durabilă, Obiectivul 7 de Dezvoltare durabilă al ONU: energie curată şi la preţuri accesibile care prevede asigurarea accesului tuturor la energie la preţuri accesibile, într-un mod sigur, durabil şi modern;
- Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a cadrului pentru atingerea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 ("Legea europeană a climei")
- Semestrul European;
- Strategia Uniunii Europene privind egalitatea de gen 2020-2025: O Uniune a egalității;
- Strategia Uniunii Europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2030: O Uniune a egalității;
- Strategia UE pentru Regiunea Dunării reglementată prin HG nr. 462/2018 (Hotărâre privind funcționarea sistemului de Coordonare la nivel național a implementării Strategiei Uniuni Europene pentru Regiunea Dunării);
- Strategia națională de ocupare a forței de muncă 2021 – 2027;
- Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018 – 2025;Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027;

2. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

Apelul de proiecte prevăzut de prezentul ghid va fi lansat în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Condiția favorizantă aplicabilă

Condiția favorizantă 2.3 Promovarea eficace a utilizării energiei regenerabile în toate sectoarele și în întreaga UE, aferentă Obiectivului specific RSO2.2. Promovarea energiei din surse regenerabile în conformitate cu Directiva privind energiei din surse regenerabile (UE) 2018/2001[1], inclusiv cu criteriile de sustenabilitate prevăzute în aceasta:

- Proiectele, prin profilul investiției, contribuie la respectarea obiectivului național obligatoriu privind energia din surse regenerabile, respectiv utilizarea energiei geotermale facilitează eficientizarea și decarbonarea sistemelor de producție și furnizarea a agentului termic pentru consumul propriu la nivelul UAT. (a se vedea C(2024) 7632 Bruxelles, 25.10.2024 privind Evaluarea de către Comisie, în conformitate cu articolul 15 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2021/1060, a îndeplinirii condiției favorizante tematice 2.3 Promovarea eficace a utilizării energiei regenerabile în toate sectoarele și în întreaga Uniune)

Notă!
Se va corela cu informațiile din secțiunile Obiective proiect și Descrierea investitiei din Cererea de finanțare.

3.1 Tipul de apel

Prin prezentul ghid se lansează apel de proiecte necompetitiv cu depunere continuă cu termen de închidere. Apelul de proiecte se vor derula prin platforma electronică MySMIS, iar procesele de evaluare, selecție, contractare vor fi realizate în conformitate cu prevederile secțiunii 8 la prezentul ghid. Astfel, cererile de finanțare se vor depune prin aplicația electronică MySMIS2021+, cu toate anexele solicitate prin prezentul ghid.

3.2 Forma de sprijin (grant)

Codul asociat acestui tip de sprijin este **01 – Grant** și se va avea în vedere la completarea secțiunii specifice din cererea de finanțare.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Bugetul alocat apelului de proiecte este:

Tip de proiect	**Buget total apel UE+BS (mil. Euro)**	**Buget total maxim apel utilizând supracontractare (mil. Euro)**
	(FEDR + BS)	(FEDR + BS)
Acțiunea 4.4 - Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă	28,43	56,87

Nu există o alocare specifică dedicată ITI în cadrul PDD 2021-2027.
Pentru stabilirea valorii apelului de proiecte s-au aplicat prevederile art. 15 din OUG nr. 133/2021 cu privire la supracontractare.

Cursul valutar la care se calculează valorile în euro anterior menționate este cursul Inforeuro aferent lunii anterioare deschiderii apelului de proiecte în aplicația MYSMIS.

Notă!

PROIECT

Lansarea unui nou apel de proiecte în cadrul acțiunii 4.4 din PPD poate utiliza disponibilul din alocarea (UE+CN) cu supracontractare de 56,87 mil. Euro, din care 48,35 mil. Euro fonduri FEDR less[2]

3.4 Rata de cofinanțare

Sursele de finanțare se asigură după cum urmează:

Tipul de proiect	FEDR (Regiuni mai puțin dezvoltate)	FC
Acțiunea 4.4 - Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă	85% FEDR, 15% buget de stat	N/A
Co-finanțare beneficiar – 0%		

3.5 Zonele geografice vizate de apelul de proiecte

În cadrul prezentului ghid se are în vedere lansarea unui apel național.

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

În cadrul prezentului ghid este sprijinită Acțiunea 4.4 - Promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă după cum urmează:

- ✓ Investiții în capacități noi sau în modernizarea și extinderea capacităților de producție a energiei termice din energie geotermală
- ✓ Realizarea/modernizarea și extinderea segmentului de rețea pentru furnizarea energiei termice pana la punctul de consum, integrată proiectului pentru modernizarea/ construirea capacității de producție energie termică

Atenție!

Acțiunile sprijinite în cadrul apelului vizează producerea de energie termică destinată consumului propriu al UAT.

Prin consum propriu se înțelege consumul aferent clădirilor publice asupra cărora UAT are un drept real (drept de proprietate/ concesiune/ folosință gratuită/ administrare).

Capacitățile de producție din energie geotermală pentru consum propriu trebuie dimensionate în conformitate cu necesarul de consum al clădirilor publice asupra cărora UAT are un drept real. ***Realizarea de capacități de producție ce depășesc necesarul de consum stabilit conform Declarației privind scopul producerii de energie, care va cuprinde necesarul de consum existent la nivelul UAT și necesarul prognozat (Anexa 9 la prezentul ghid) implică ajutor de stat***.

În situația în care se înregistrează astfel de depășiri, întreaga valoare a proiectului devine neeligibilă.

Precizăm că, în conformitate cu clauzele contractului de finanțare, beneficiarul are obligația obținerii tuturor avizelor, acordurilor, autorizațiilor conform prevederilor legale aplicabile, necesare pentru realizarea

[2] Zone mai puțin favorizate –(proiectele din Jud Ilfov si București nu sunt eligibile)

PROIECT

investiției, precum și pentru punerea acesteia în funcțiune și/sau operarea acesteia pe întreaga perioadă de durabilitate.

Se va avea în vedere că solicitanții vor asigura distribuția energiei termice produse prin capacitățile finanțate prin prezentul apel, cât mai aproape de consumator, pentru facilitarea evacuării căldurii.

Atenție!

Dezvoltarea/modernizarea și extinderea segmentului de rețea pentru furnizarea energiei termice până la punctul de consum, se va finanța numai în cadrul proiectelor integrate pentru modernizarea/ construirea capacității de producție energie termică pentru consumul propriu al UAT.

Realizarea de capacități de producție a energiei/ segmentului de rețea pentru furnizarea energiei termice pana la punctul de consum, integrată proiectului vizează crearea de instalații noi de producție, acolo unde nu au existat până în prezent.

Modernizarea de capacități de producție/ segmentului de rețea pentru furnizarea energiei termice pana la punctul de consum, integrată proiectului se referă la lucrările de reconstrucție și renovare a unei instalații/centrale pentru a produce energie din surse regenerabile în cazul în care operațiunea se referă la părți considerabile ale centralei precum și prelungirea duratei de viața a acesteia. În cadrul prezentului ghid, modernizarea nu se referă la operațiunile privind mentenanța și înlocuirea unor componente mai mici ale instalației, lucrări care se fac în mod normal în timpul perioadei de exploatare.

Extinderea capacităților de producție/ a segmentului de rețea pentru furnizarea energiei termice până la punctul de consum, integrată proiectului se referă la dezvoltarea capacităților existente în sensul producției de energie suplimentară și efectuarea lucrărilor de extindere a segmentului de rețea în vederea racordării clădiri publice asupra cărora UAT are un drept real, după caz.

Atenție!

Solicitantul trebuie să aibă în vedere faptul că prin proiect se ating indicatorii obligatorii de realizare și de rezultat prezentați la secțiunea 3.8 – 3.8.1 și 3.8.2

Se va avea în vedere că în utilizarea surselor geotermale pentru producția de energie termică pentru consum propriu trebuie să se respecte cerințele *Directivei (UE) 2018/2001* (Anexa VII).

3.7 Grupul țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul țintă principal pentru apelurile de proiecte lansate prin prezentul ghid este reprezentat de populația României - având în vedere că scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră influențează pozitiv calitatea mediului și sănătatea populației.

3.8 Indicatori

3.8.1. Indicatori de realizare

ID	Indicatori de realizare	Unitate de măsură	Descriere indicator
RCO22	Capacitate de producție suplimentară pentru	MW	**Definiţia explicativă:**

PROIECT

	energia din surse regenerabile (din care: energie electrică, termică)		Capacitatea suplimentară de producție pentru energie regenerabilă construită sau extinsă datorită sprijinului. Indicatorul acoperă, de asemenea, capacitatea de producție care a fost construită sau extinsă și care nu este încă conectată la rețea (dacă este cazul) sau care nu este încă pe deplin pregătită pentru a produce energie. Capacitatea de producție este înțeleasă drept "capacitatea electrică netă maximă", definită de Eurostat ca "putere activă maximă ce poate fi furnizată, în mod continuu, cu toată instalația în funcțiune, la punctul de priză adică după preluarea surselor de alimentare pentru auxiliarele staţiei și ținând cont de pierderile din acele transformatoare considerate părți integrante din stație. Energia regenerabilă înseamnă "energie din surse regenerabile non-fosile și anume, energie eoliană, solară (termală și fotovoltaică) și **geotermală**, energia ambientală, maree, valuri și alte tipuri de energie a oceanelor, hidroenergie, biomasă, gaze de depozitare, gaz de stații de epurare și biogaz. (a se vedea Directiva 2018/2011). Dezagregarea capacității în electricitate și termică se referă la tipul de energie produsă.

PROIECT

3.8.2. Indicatori de rezultat*

ID	Indicatori la nivel de proiect	Unitate de măsură	Descriere indicator
RCR31	Energie totală din surse regenerabile produsă (din care: energie electrică, termică)	MWh/an	Energie regenerabilă anuală produsă înainte și după intervenția din proiectele susținute. Valoarea de bază se referă la energia anuală produsă în anul anterior începerii intervenției și poate fi diferită de zero în cazurile în care capacitatea de producție este extinsă. Valoarea realizată este energia anuală produsă în anul de după finalizarea intervenției. Dezagregarea pe energie electrică și termică se referă la sursa de energie regenerabilă. Pentru definiția energiei regenerabile, a se vedea RCO22.

* Indicatorii de rezultat se evidențiază și se raportează la nivelul proiectului.

Notă!

- Indicatorii de realizare și rezultat anterior menționați sunt indicatori obligatorii ce trebuie selectați în cererea de finanțare și pentru care se vor stabili ținte de atins la finalizarea proiectului.
- De asemenea, în vederea stabilirii valorilor de bază (pentru indicatorii de rezultat) și a țintelor (pentru indicatorii de realizare și pentru cei de rezultat) să se aibe în vedre *Ghidul pentru monitorizarea indicatorilor Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027*, aprobat prin *Instrucțiunea nr. 11 din 07.11.2024, ulterior modificat prin Erata pentru îndreptarea unor erori, aprobată în data de 03.12.2024.* *link*
- *În vederea realizării și raportării indicatorilor se va avea în vedere doar Capacitatea de producție suplimentară de energie din surse regenerabile.*

Atenție!

În cazul prezentului apel, prin energie din surse regenerabile se înțelege doar energia geotermală, inclusiv în cuantificarea indicatorilor de realizare și de rezultat.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte

În cadrul proiectelor se pot avea în vedere și alți indicatori suplimentari în afara celor menționați la secțiunile 3.8.1 și 3.8.2.

Indicatori suplimentari la nivel de proiect*	Unitate de măsură
Reducerea gazelor cu efect de sera: Scădere anuală estimată a gazelor cu efect de seră	tone CO2 echivalent

3.9. Rezultatele așteptate

Principalele rezultate urmărite prin promovarea investițiilor în aceste proiecte sunt:

- ✓ reducerea deficitului de capacitate instalată în domeniul producerii energiei termice din energie geotermală;
- ✓ asigurarea distribuției energiei termice din energie geotermală cât mai aproape de consumator;
- ✓ contribuie la realizarea tranziției către o economie și o industrie neutră din punct de vedere climatic.

3.10. Operațiune de importanță strategică

Nu se aplică.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu se aplică.

3.12 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu se aplică.

3.13. Aplicarea regulilor privind ajutorul de stat

Acordarea finanţării nerambursabile pentru proiectele vizând realizarea capacităţilor de producţie a energiei termice din energie geotermală, pentru consum propriu, nu intră sub incidenţa regulilor de ajutor de stat.

În cazul **unităţilor administrativ-teritoriale** care propun **proiecte de producere a energiei în scopul consumului propriu**, acestea vor avea în vedere că nu vor putea utiliza energia produsă în scopuri care determină obţinerea de venituri.

În acest sens, solicitanţii de finanţare pentru realizarea de capacităţi de producere energie termică din energie geotermală pentru consum propriu vor completa ***Declarația privind scopul producerii de energie***, care va cuprinde necesarul de consum existent la nivelul UAT și necesarul prognozat (conf. model furnizat în **Anexa 9** la prezentul ghid), precum și angajamentul că segmentul de rețea pentru furnizarea energiei termice pana la punctul de consum este parte integrantă din proiectul pentru modernizarea/ construirea capacității de producție de energie termică.

Sprijinul financiar se acordă pe baza unui apel necompetitiv cu depunere continuă cu termen de închidere a depunerii și este acordat pentru investiţiile menționate anterior în capitolul 3.6.

PROIECT

3.14 Reguli privind instrumentele financiare

Nu se aplică.

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Pentru Prioritatea 4 se completează **codul 04** dacă proiectele se regăsesc în cele 12 județe riverane Dunării.

3.16 Principii orizontale

În procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a contractului de finanțare, solicitantul respectă legislația națională și comunitară aplicabilă în următoarele domenii:

- drepturile fundamentale ale omului așa cum sunt definite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- egalitatea de șanse între femei și bărbați,
- prevenirea și combaterea discriminării,
- drepturile persoanelor cu dizabilități așa cum sunt definite în Carta drepturilor persoanelor cu dizabilități, include și accesibilitatea,
- dezvoltarea durabilă, include: utilizarea eficientă a resurselor și principiul ”poluatorul plătește”,
- principiul de a nu prejudicia în mod semnificativ,
- imunizarea infrastructurilor la schimbările climatice.

Egalitatea de șanse și de tratament are la bază participarea deplină și efectivă a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire pe criterii de sex, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, dizabilități, vârstă sau orientare sexuală.

Proiectele trebuie să descrie și să demonstreze modul în care principiile de mai sus sunt promovate prin investiția respectivă, detaliindu-se concret care sunt măsurile și instrumentele prin care solicitantul va garanta aplicarea respectivelor principii.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Evaluarea impactului asupra mediului se va realiza în conformitate cu prevederile legislației naționale din domeniu și cerințele Comisiei Europene.
Autoritatea competentă pentru protecţia mediului (ACPM) stabilește dacă proiectul este prevăzut în Anexa I sau Anexa II a Directivei privind Evaluarea Impactului asupra Mediului (Directiva EIA), sau nu se supune procedurii de evaluare a impactului asupra mediului (după caz).
De asemenea, în cadrul procedurii EIM, ACPM decide necesitatea elaborării Studiului de Evaluare Adecvată/Raportului privind Impactul asupra Mediului.
Elaborarea documentației privind Evaluarea Adecvată se realizează inclusiv conform cerințelor Comisiei Europene. Astfel, se va prezenta documentația de mediu care demonstrează respectarea prevederilor art. 6.3 din Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică. Solicitanții finanțării care propun proiecte de investiții/activități în legătură cu siturile Natura 2000, se vor asigura că documentația[3] elaborată în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului conține:

[3] Memoriu de prezentare sau studiu de Evaluare Adecvată/Raport privind Impactul asupra Mediului (după caz), inclusiv anexa excel privind analiza impactului potențial asupra siturilor Natura 2000

PROIECT

a. obiectivele/măsurile de conservare elaborate de ANANP specifice siturilor Natura 2000 relevante pentru investițiile proiectului,
b. toate informațiile solicitate de legislația în vigoare, cu accent asupra prezentării potențialului impact al proiectului asupra obiectivelor de conservare specifice/măsurilor minime de conservare aferente speciilor și habitatelor pentru care au fost desemnate siturile Natura 2000,
c. evaluarea impactului direct și indirect, pe termen scurt sau lung și cumulat (între investițiile propuse, existente sau reglementate) asupra factorilor de mediu la nivelul siturilor Natura 2000, inclusiv conform cerințelor Comisiei Europene.

Pentru proiectele la care ACPM decide ca investițiile propuse nu se supun evaluării adecvate, autoritatea competentă pentru protecţia mediului va emite „Declarația autorității responsabile cu monitorizarea siturilor Natura 2000".

Pentru proiectele la care în cadrul procedurii EIM se decide că din punct de vedere al gospodăririi apelor proiectul nu necesită elaborarea Studiului de evaluare a impactului asupra corpurilor de apă, autoritatea competentă de gospodărire a apelor va emite „Declarația autorității competente responsabile cu gestionarea apelor" – după caz.

Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice (*atenuarea schimbărilor climatice* și *adaptarea la schimbările climatice*) - *se aplică pentru proiectele de infrastructură cu o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani.*

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Procesul imunizării infrastructurii la schimbările climatice include 2 piloni (atenuare și adaptare) și două etape aferente (examinare, analiză detaliată); realizarea analizei detaliate depinde de rezultatul etapei de examinare.

În elaborarea studiului de fezabilitate și a analizei opțiunilor se vor lua în considerare inclusiv aspectele privind imunizarea la schimbările climatice, respectiv adaptarea investițiilor de infrastructură ale proiectului la schimbările climatice precum și atenuarea efectelor acestor investiții asupra schimbărilor climatice.

Evaluarea și măsurile aferente imunizării infrastructurii la schimbările climatice prin realizarea celor 2 piloni (atenuare și adaptare) se vor reflecta în actul de reglementare de mediu (acordul de mediu/decizia de încadrare - după caz) și respectiv în autorizațiile de construire ulterioare.

Integrarea aspectelor privind imunizarea, neutralitatea climatică (atenuarea schimbărilor climatice) și reziliența la dezastre (adaptarea la schimbările climatice), este verificată în cadrul Grilei de verificare.

Procesul de imunizare a infrastructurii la schimbările climatice se realizează conform Comunicării Comisiei – Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 (2021/C 373/01) - https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0916(03); a se vedea **Anexa 6 - Metodologia privind Imunizarea la schimbările climatice** (include un rezumat al orientărilor tehnice și se finalizează cu modelul Raportului privind imunizarea la schimbările climatice).

Documentația aferentă procedurii de Evaluare a Impactului asupra Mediului, conform Calendarului EIM semnat de ACPM, se va include într-un volum distinct aferent SF ("Volum EIM"), împreună cu Certificatele de urbanism valabile și respectiv Autorizațiile de construire (după caz), Deciziile/Notele ANANP aferente obiectivelor/măsurile de conservare specifice siturilor Natura 2000 relevante, Avizele administratorilor siturilor Natura 2000, Avize ROMSILVA (dacă este cazul) sau Avizul de Gospodărire a Apelor unic aferent tuturor investițiilor proiectului.

Principiul "a nu prejudicia în mod semnificativ" (DNSH)

În cadrul proiectelor pentru care se solicită finanțare vor fi analizate criteriile care determină dacă investițiile se califică drept durabile din punctul de vedere al mediului și dacă se respectă principiul "*a nu prejudicia în mod semnificativ* (DNSH)", corespunzător prevederilor Regulamentului (UE) 2020/852 ("Regulamentul privind taxonomia"), cu modificările și completările ulterioare.

Analiza respectării principiului de "a nu prejudicia în mod semnificativ" mediul de către un anumit proiect va urmări următoarele obiective de mediu (conform art. 9 al Regulamentului (UE) 2020/852):

- atenuarea schimbărilor climatice;
- adaptarea la schimbările climatice;
- utilizarea durabilă și protejarea resurselor de apă și a celor marine;
- tranziția către o economie circulară;
- prevenirea și controlul poluării, aerului, apei sau solului;
- protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

Atenție!

Proiectele nu trebuie să prejudicieze semnificativ nici unul dintre criteriile de evaluare a principiului DNSH, aspect ce va fi verificat de către AM în baza unei liste de verificare – **Anexa 2.5 - Lista de verificare DNSH** la prezentul ghid.

Pentru estimarea amprentei de carbon se vor utiliza factorii de emisii prezentați în ghidul BEI privind estimarea emisiilor de gaze cu efect de seră și a reducerilor de emisii de GES – „*EIB Project Carbon Footprint Methodologies. Methodologies for the assessment of project greenhouse gas emissions and emission variations*", tabelele A1.1 și A1.3, după caz. Metodologia menționată poate fi accesată de la următoarea adresă:

https://www.eib.org/en/publications/20220215-eib-project-carbon-footprint-methodologies.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Solicitantul trebuie să asigure caracterul durabil al investiției realizate pe o perioadă de 5 ani de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare, în conformitate cu art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060. Pe durata menționată de 5 ani, solicitantul trebuie:

- să mențină investiția realizată și să asigure operarea și mentenanța investițiilor efectuate
- să nu aducă o modificare a proprietății asupra infrastructurii construite/echipamentelor
- să nu aducă modificări substanțiale care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acestuia.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În ceea ce privește nediscriminarea și egalitatea de şanse, respectiv: sexul, orientarea sexuală, handicapul, vârsta, rasa, originea etnică, naţionalitatea şi religia sau convingerile implică detalierea modului în care proiectul abordează aceste elemente, atât în ceea ce privește politicile solicitanților în domeniul recrutării, în practica achizițiilor în cadrul proiectului, precum și în ceea ce privește facilitățile oferite, pentru anumite categorii defavorizate, în cadrul și prin proiectul propus a fi finanțat.

Pentru egalitatea de gen și nediscriminare se vor avea în vedere principiile:

- remunerare egală pentru muncă egală;

PROIECT

- egalitate de șanse și de tratament în materie de încadrare în muncă și de muncă;
- acțiuni pozitive pentru capacitarea femeilor și/sau a persoanelor cu dizabilități;
- combaterea tuturor formelor de discriminare.

Referitor la egalitatea de șanse, de gen și nediscriminare, proiectele trebuie să descrie și să demonstreze modul în care principiile de mai sus sunt promovate prin investiția respectivă, detaliindu-se, la modul concret, care sunt măsurile și instrumentele prin care solicitantul va garanta aplicarea respectivelor principii.

Măsurile din acțiunile privind promovarea utilizării surselor de energie regenerabilă vor fi concepute astfel încât să combată sărăcia energetică a grupurilor vulnerabile și să asigure egalitatea, spre exemplu pentru femeile care se confruntă cu discriminări și cu riscuri mari de a trăi în sărăcie energetică, limitându-li-se accesul la serviciile de energie eficientă sau regenerabilă. Măsurile vor avea în vedere Obiectivul 7 de Dezvoltare durabilă al ONU: energie curată şi la preţuri accesibile care prevede asigurarea accesului tuturor la energie la preţuri accesibile, într-un mod sigur, durabil şi modern.

3.20. Teme secundare

În cadrul apelului lansat prin prezentul ghid **codul 03 se referă la Neutralitatea de gen (Tabel 7, Anexa I a Regulamentului 1060/2021), investițiile propuse necontribuind la coeficientul pentru calcularea sprijinului acordat egalității de gen. Se va avea în vedere acest aspect în completarea secțiunii specifice din cererea de finanțare.**

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Solicitantul are obligația să prevadă în cadrul cererii de finanțare măsuri care să asigure o vizibilitate potrivită și o promovare adecvată a obiectivelor, rezultatelor obținute, etc. în conformitate cu prevederile modelului de contract anexat, cu instrucțiunile cuprinse în Ghidul de identitate vizuală aplicabil, precum și cu Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru operațiunile de importanță strategică și al operațiunilor al căror cost total depășește 10.000.000 euro se va avea în vedere organizarea în timp util a unui eveniment sau a unei activități de comunicare, după caz, cu implicarea Comisiei Europene și/sau a Reprezentanței Comisiei Europene în România și a autorității de management competente.

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, Beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsurile minime obligatorii din cadrul ***Ghidului de identitate vizuală, vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021-2027*** (care poate fi accesat la adresa https://mfe.gov.ro/pdds/identitate-vizuala/). Activitățile de comunicare vor fi adaptate din punct de vedere al valorii, frecvenței și complexității, în funcție de specificitatea proiectului gestionat de beneficiar.

Pe parcursul implementării proiectului, beneficiarul va păstra dovezi, inclusiv vizuale, ale îndeplinirii obligațiilor privind descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de vizibilitate, transparență și comunicare informare și publicitate desfășurate aferente proiectelorului, și va atașa la raport dovezi ale măsurilorconform de informare și publicitate menționate în GIV 2021-2027.

Pentru toate echipamentele achiziţionate prin proiect, beneficiarul trebuie să respecte cerințele din Ghidul de Identitate Vizuală.

În cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile privind asigurarea vizibilității sprijinului din fonduri și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, autoritatea de management poate aplica măsuri, cu luarea în

considerare a principiului proporționalității, anulând până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru proiectul în cauză, în funcție de valoarea proiectului și neregula identificată, în conformitate cu art. 50 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

3. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschiderii apelurilor de proiecte reprezintă data publicării prezentului ghid pe site-ul ww.mfe.gov.ro
Data și ora deschiderii apelului de proiecte.....

4.2 Perioada de pregătire a proiectelor

În aplicarea prevederilor lit. a) și b), alin. (1), art. 3 din OUG nr. 23/ 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021—2027, AM PDD va respecta termenele de consultare publică, publicare a Ghidului solicitantului, precum și de deschidere a apelurilor, astfel încât acestea să fie favorabile solicitanților pentru pregătirea aplicației de finanțare.

4.3 Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte:

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora închiderii apelului de proiecte:

Autoritatea de management poate prelungi termenul de depunere în funcție de solicitările primite, de rata de contractare a proiectelor, deciziile de realocare a unor fonduri sau alte considerente.

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

MIPE prin AMPDD lansează apelurile de proiecte numai în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Se va consulta periodic site-ul MIPE cu privire la informările legate de platforma care se va utiliza pentru lansarea apelului de proiecte aferent prezentului ghid. De asemenea, pentru depunerea de proiecte se va utiliza formatul de cerere de finanțare prevăzut în **Anexa 2** la prezentul ghid.

5. CRITERII DE ELIGIBILITATE

Pentru selectarea operațiunilor, criteriile și metodologia de selecție se aplică nediscriminatoriu și transparent tuturor solicitanților la finanțare, în condițiile prevăzute de prezenta secțiune. Criteriile de eligibilitate pentru solicitant trebuie îndeplinite **începând cu data depunerii cererii de finanțare**, cu excepțiile prevăzute în cadrul prezentului capitol.
Documentele care demonstrează îndeplinirea criteriilor de eligibilitate, indiferent de data la care sunt solicitate a fi transmise/depuse trebuie să respecte prevederile prezentului capitol.

5.1. Eligibilitatea solicitanților

5.1.1. Cerințe privind eligibilitatea solicitanților

Condițiile de eligibilitate ale solicitanților fac obiectul declarației unice (**Anexa 1** la prezentul ghid) care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca la încheierea contractului de finanțare în situația în care proiectul este selectat și propus pentru contractare, solicitanții să facă dovada prin documente justificative, a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute prin prezentul ghid, în condițiile și termenele stipulate de acesta.

Atenție !

Odată cu generarea şi semnarea declaraţiei unice și transmiterea cererii de finanțare, se aduce la cunoştinţa solicitantului, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligaţia de a face dovada celor declarate.

De asemenea, odată cu transmiterea cererii de finanțare și/sau completarea declarației unice solicitantul își exprimă acordul cu privire la utilizarea şi prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PDD sau orice altă structură cu responsabilități în gestiunea și controlul fondurilor europene, în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

Solicitanții înțeleg că, în cazul nerespectării condițiilor de eligibilitate conform prezentului ghid, oricând pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, cererea de finanțare va fi respinsă. În acest sens, înțeleg că orice situație, eveniment ori modificare care afectează sau ar putea afecta respectarea condițiilor de eligibilitate menționate în prezentul ghid vor fi aduse la cunoștința AM în termenul specificat în declarația unică de eligibilitate și angajament, în caz contrar asumându-și riscul respingerii de la finanțare a proiectului.

Criterii generale aplicabile:

1. Solicitantul se încadrează în categoria de solicitanți eligibili menționați în PDD, respectiv la secțiunea 5.1.2. la prezentul ghid.
2. Documentele statutare ale solicitantului, unitate administrativ teritorială (UAT), definită prin OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Hotărâre judecătorească de validare primar și Hotărârea Consiliului Local de constituire și Ordin prefect privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a Consiliului Local sau /Hotărâre de validare a Consiliului Local
3. Solicitantul nu trebuie să se afle în următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanţare pentru etapa a doua, pe perioada de verificare şi contractare:
    i. să fie în stare de faliment/insolvenţă sau să nu facă obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, să nu fi încheiat acorduri cu creditorii, în cadrul procedurilor anterior menționate, să-și fi suspendat activitatea economică sau să facă obiectul unei proceduri în urma acestor situaţii sau în situaţii similare în urma unei proceduri de aceeaşi natură prevăzute de legislaţia sau de reglementările naţionale, inclusiv în procedura legală pentru declararea sa într-una din situațiile de mai sus;
    ii. să fie în categoria întreprinderilor în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratat, cu modificările și completările ulterioare;
    iii. să fie găsit vinovat, printr-o hotărâre judecătorească definitivă, pentru comiterea unei fraude/infracţiuni referitoare la obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor

PROIECT

publice naţionale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

iv. să nu dețină dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului, conform prevederilor legale în vigoare, inclusiv de a efectua toate demersurile necesare pentru obținerea tuturor avizelor/acordurilor/autorizațiilor necesare realizării proiectului, punerii în funcțiune și operării acestuia.

4. Reprezentantul legal al solicitantului care își exercită atribuțiile de drept la data depunerii cererii de finanțare pentru etapa a doua și pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:
   i. este subiectul unui conflict de interese, definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare, sau se află într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului;
   ii. de a induce grav în eroare autoritatea de management și/sau prepușii acesteia, sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau al altor apeluri de proiecte derulate pentru finanțare în cadrul altor programe cu finanțare europeană/națională;
   iii. de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau autoritatea de management și/sau prepușii acesteia pe parcursul procesului de evaluare și selecție a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul unor programe cu finanțare europeană/națională;
   iv. să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, inclusiv condamnări definitive datorate unei conduite profesionale îndreptate împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de *res judicata*;

5. Reprezentantul legal al solicitantului se angajează, sub incidența prevederilor din dreptul penal și civil, în special cele care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, că a luat la cunoștință condițiile și criteriile de eligibilitate, evaluare și selecție, că îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în cadrul prezentului ghid, pentru apelul de proiecte selectat și că, în situația în care proiectul va fi admis la finanțare, va prezenta toate documente justificative prin care va face dovada îndeplinirii criteriilor de eligibilitate, în caz contrar cererea de finanțare va fi respinsă la finanțare.

6. Solicitantul demonstrează capacitate de management de proiect și capacitate tehnică pentru susținerea activităților proiectului, prin furnizarea de informații privind personalul implicat în implementarea proiectului - angajat propriu sau mixt (personal propriu și externalizarea serviciului de management al proiectului sau externalizarea serviciului de management al proiectului).

7. Solicitantul demonstrează capacitatea financiară pentru implementarea proiectului, dispunând de cofinanțare proprie pentru cheltuielile ne-eligibile (dacă este cazul). De asemenea, solicitantul își asumă că va asigura resursele necesare altor cheltuieli necesare pentru implementarea proiectului, inclusiv în contextul aplicării de corecții financiare în cadrul contractului de finanțare și/sau rețineri pentru neîndeplinirea în termenul asumat pentru indicatorii de etapă aferenți proiectului, precum și că va implementa mecanismele financiare necesare pentru a acoperi costurile de funcționare și întreținere aferente investițiilor finanțate, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora.

8. Solicitantul, în termenul maxim pentru transmiterea documentelor doveditoare din etapa de contractare, demonstrează că și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, inclusiv către bugetele locale.

9. Solicitantul asigură caracterul durabil al investiției în infrastructură, respectiv în termen de cinci ani de la efectuarea plății finale sau în termenul prevăzut de normele privind ajutoarele de stat, după caz, operațiunea nu va face obiectul activităților prevăzute de art. 65, alin (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, în caz contrar solicitantul se angajează să restituie finanțarea nerambursabilă acordată, proporțional cu perioada de neconformitate cu dispozițiile anterior menționate.

10. Solicitantul nu a mai beneficiat de sprijin financiar din fonduri publice, inclusiv fonduri UE, în ultimii 5 ani pentru aceleași activități (costuri eligibile) sau nu derulează proiecte finanțate în prezent, parțial sau în totalitate, din alte surse publice, pentru aceleași activități/costuri.

11. Solicitantul se angajează să respecte, pe durata pregătirii şi implementării proiectului, prevederile legislației comunitare şi naţionale în domeniul dezvoltării durabile, inclusiv DNSH, egalităţii de şanse, şi nediscriminării, egalității de gen, GDPR, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Handicap, ajutorului de stat (acolo unde este cazul), precum și dreptul aplicabil al Uniunii din domeniul spălării banilor, al finanțării terorismului, al evitării obligațiilor fiscale, al fraudei fiscale sau al evaziunii fiscale inclusiv în cazul proiectelor care au început înainte de data depunerii unei cereri de finanțare, solicitantul asumându-și riscul respingerii de la finanțare și/sau aplicarea de corecții financiare asupra proiectului.

12. Pentru imobilul asociat activităților proiectului, acolo unde este cazul, solicitantul deține dreptul de proprietate sau alte drepturi reale principale asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare, drepturi necesare pentru obținerea autorizației de construire pentru construcții definitive/provizorii, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construire, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
Acolo unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu, va prezenta acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil aprobat prin Legea nr. 278/2009, republicată cu modificările si completările ulterioare.

Imobilele pe care se vor construi/extinde/reabilita investițiile proiectului pentru care lucrările de construire presupun realizarea/extinderea amprentei la sol sunt puse la dispoziția proiectului. În acest sens se va demonstra dreptul de proprietate sau alte drepturi reale principale (teren și/sau clădire) asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare. Drepturile reale respective trebuie demonstrate și/sau menținute pe o perioadă de cinci ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului.

Solicitantul declară, de asemenea, pe propria răspundere, odată cu întocmirea declarației unice, că deține dreptul de proprietate sau alte drepturi reale principale asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

NOTĂ!
Documentele de proprietate actualizate corespunzător situației juridice a solicitantului, respectiv documentele care dovedesc drepturile reale principale, după caz, asupra bunurilor imobile se depun de către solicitant, până la momentul semnării contractului de finanțare.
Acolo unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu se va prezenta acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil.
Solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

Atenție!

Neîndeplinirea condițiilor referitoare la drepturile reale solicitate mai sus, în termenele menționate în prezentul ghid, poate conduce la respingerea proiectului.

13. Solicitantul garantează că dreptul de proprietate, respectiv drepturile reale principale, după caz, nu sunt/vor fi grevate de sarcini (în sensul că nu este afectat de limitări incompatibile cu realizarea activităților proiectului), nu fac/vor face obiectul unor garanții și nici al unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul de proprietate, respectiv dreptul real principal, după caz, al solicitantului pe perioada de implementare și/sau pe perioada în care este asigurat, respectiv caracterul durabil, reglementat la art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, al proiectului care face obiectul contractului de finanțare/deciziei de finanțare, după caz.

Atenție!

Perioada de implementare a proiectului nu va depăși data de 31.12.2029, ceea ce înseamnă că operațiunea va fi finalizată fizic sau implementată integral și toate plățile conexe vor fi efectuate de către beneficiari, iar contribuția publică corespunzătoare a fost plătită beneficiarilor.

Criterii specifice

1. Solicitantul declară faptul că prin proiect energia termică produsă este utilizată pentru consumul propriu. În acest sens solicitantul va completa și depune ***Declarația privind scopul producerii de energie, care va cuprinde necesarul de consum existent la nivelul UAT si necesarul prognozat*** (conf. model furnizat în **Anexa 9** la prezentul ghid) .
   - Informațiile completate în Declarația privind scopul producerii de energie se vor corela cu Documentație tehnico-economică - SF și cu Secțiunea – Descrierea investiției din Cererea de finanțare,
2. Solicitantul deține/este în curs de a obține dreptul de a executa activități miniere de explorare/ exploatare, în conformitate cu *Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare.*
   - Se probează, după caz, cu :
     - ✓ Certificat de atestare sau, după caz, contract cu un operator care deține certificat de atestare emis de ANRM;
     - ✓ Adresa de la ANRM, obţinută de către solicitant, privind deţinerea/stadiul obținerii licenţei de explorare/exploatare şi stadiul lucrărilor miniere în cadrul acestora, după caz (emisă cu maxim o lună înainte de depunerea proiectului).

5.1.2 Categorii de solicitanți eligibili

Solicitanții eligibili sunt **unități administrativ-teritoriale** în raza cărora există potențial de utilizare a resurselor de energie regenerabile de tip geotermal și care **asigură/vor asigura energia termică necesară pentru consumul propriu al clădirilor publice asupra cărora UAT are un drept real**.

5.1.3 Categorii de parteneri eligibili

Nu se aplică.

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Nu se aplică.

PROIECT

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

1. Proiectul și activitățile cuprinse în cadrul acestuia care intră sub incidența Directivei 2011/92/UE fac obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului;

2. Proiectul nu a fost finalizat fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul programului, indiferent dacă au fost efectuate sau nu toate plățile aferente în conformitate cu prevederile art. 63, alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

3. Proiectul nu include activități care fac în mod direct obiectul unui aviz motivat al Comisiei cu privire la o încălcare în temeiul art. 258 din TFUE care pune în pericol legalitatea și regularitatea cheltuielilor sau desfășurarea acestuia.

4. Activitățile/cheltuielile proiectelor pentru care se solicită finanțare PDD, nu beneficiază/nu au beneficiat de finanțare din alte fonduri publice, altele decât cele ale solicitantului, în ultimii 5 ani (în vederea evitării dublei finanțări).

5. Proiectul respectă reglementările naţionale şi comunitare privind eligibilitatea cheltuielilor, promovarea egalităţii de şanse şi politica nediscriminatorie, dezvoltarea durabilă, tehnologia informaţiei, achiziţiile publice/sectoriale, informare şi publicitate, ajutorul de stat precum şi orice alte prevederi legale aplicabile fondurilor europene structurale și de investiții, după caz;

6. Imobilul (teren și/sau clădiri):
   a. Este liber de orice sarcini în sensul că nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
   b. Nu face obiectul unor litigii în curs de soluţionare la instanţele judecătoreşti cu privire la situaţia juridică a imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent;
   c. Nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun;

7. Alte criterii care decurg din prevederile legale aplicabile specificului activităților finanțate și din condițiile ghidului solicitantului.

5.2.2 Cerințe specifice privind eligibilitatea activităților

- Energia termică produsă prin capacitățile de producție finanțate este destinată consumului propriu al clădirilor publice pentru care UAT are un drept real

  - Se probează cu
    - ✓ Declarația privind scopul producerii de energie, care va cuprinde necesarul de consum existent la nivelul UAT si necesarul prognozat (conf. model furnizat în **Anexa 9** la prezentul ghid) .
    - ✓ Documentație tehnico-economică – nivel SF (conform HG nr.907/ 2016), în corelare cu secţiunea Justificare din Cererea de finanţare
    - ✓ HCL/HCJ de aprobare a documentației proiectului și a indicatorilor tehnico-economici (conform modelului din **Anexa 12** la prezentul ghid)

- În cazul proiectelor care includ și pompele de caldură, acestea au un coeficient de performanță în conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2018/2001 pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile de energie (Anexa VII).
  - Se probează cu
    - ✓ Declarația privind scopul producerii de energie, care va cuprinde necesarul de consum existent la nivelul UAT si necesarul prognozat (conf. model furnizat în **Anexa 9** la prezentul ghid),
    - ✓ Declarația unică,
    - ✓ Documentație tehnico-economică – SF, conform HG nr.907/ 2016.

5.2.3 Activități eligibile

Pentru acțiunile sprijinite prin prezentul ghid mai sus menționate se pot finanța următoarele activități eligibile orientative, fără a fi însă limitative:

- Realizarea/ modernizarea și extinderea capacităţilor de producţie a energiei termice din energie geotermală,
- Realizarea/modernizarea și extinderea segmentului de rețea pentru furnizarea energiei termice până la punctul de consum, integrată proiectului pentru modernizarea/ construirea capacității de producție energie termică,
- Realizarea lucrărilor de execuţie/modernizare a forajelor de exploatare și/sau reinjecție a apelor geotermale, respectiv a echipamentelor ce deservesc puţurile, instalaţiile de schimb de căldură şi instalaţiile de protecţie şi tratare a reziduurilor minerale legate exclusiv de apele geotermale, în conformitate cu standardele specifice în cazul energiei geotermale.
- Investițiile în echipamente, utilaje, dotări specifice necesare pentru obținerea energiei termice din energie geotermală

Atenție!
În situația în care se înregistrează depășiriri ale capacităților estimate pentru consumul propriu al UAT, întreaga valoare a proiectului devine neeligibilă.

5.2.4. Activitatea de bază

În cadrul prezentului ghid, pentru toate apelurile lansate este necesar a se identifica activitatea de bază în cadrul unui proiect în conformitate cu prevederile OUG nr. 23/2023. Aceasta reprezintă o activitate sau un pachet de activități declarată de către solicitant ca fiind principale sau de referință pentru un proiect în corelare cu planul de monitorizare a proiectului și care respectă următoarele condiții cumulative:

i. are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
ii. se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în cadrul prezentului ghid;
iii. nu face parte din activitățile conexe;
iv. bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

A se vedea **secțiunea 5.2.2** la prezentul ghid.

Activitatea de bază este reprezentată de proiect în integralitatea sa.

5.2.5. Activități ne-eligibile

Categoriile de activități ne-eligibile sunt cele care contribuie la realizarea obiectivelor de investiție aferente proiectului, dar care:

i. nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate și conformitate a activităților în corelare cu prevederile prezentului ghid;
ii. nu se încadrează în activitățile eligibile specifice fondului din care este cofinanțat PDD (FEDR si FC), respectiv prezentului apel de proiecte;
iii. nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate cu privire la apelul de proiecte.

Atenție!

Solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru bugetul sau, după caz, durata maximă de implementare a proiectului.

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

Cheltuielile sunt eligibile pentru o contribuție din fonduri dacă au fost suportate de beneficiar și plătite în cadrul implementării proiectului, între data depunerii cererii de finanțare și 31 decembrie 2029.

Solicitantul trebuie să aibă în vedere faptul că eligibilitatea unei activităţi nu este echivalentă cu eligibilitatea cheltuielilor efectuate pentru realizarea acelei activităţi.

Având în vedere complementaritatea cu alte programe de finanţare, se va avea în vedere evitarea dublei finanţări.

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie **să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general**:

- să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG nr. 873/2022;
- să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG nr. 873/2022;
- să fie în conformitate cu prevederile programului;
- să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;
- să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și legislației naționale aplicabile;
- să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5.(2) din HG nr. 873/2022.

PROIECT

NOTĂ!

Pentru stabilirea cheltuielilor eligibile din proiect se va avea în vedere **Anexa 5 – Categorii de cheltuieli eligibile**.

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Conform listei indicative **din secțiunea 5.3** la prezentul ghid, mecanismul de plată şi rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanţare se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, precum şi normele de aplicare aprobate prin HG nr. 829/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru mai multe detalii a se vedea **capitolul 12** din prezentul ghid, precum și forma de contract prezentată în **Anexa 4.**

5.3.2 Categorii și plafoane de cheltuieli eligibile

Categoriile de cheltuieli eligibile aferente apelului de proiecte ce se lansează prin prezentul ghid sunt detaliate în **Anexa 5.** De asemenea, **plafoanele pentru categoriile de cheltuieli eligibile** sunt stabilite în anexa menționată și vă rugăm să le aveți în vedere în stabilirea bugetului cererii de finanțare.

5.3.3 Categorii de cheltuieli ne-eligibile

Următoarele costuri nu sunt eligibile, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 873/2022:

- dobânzi pentru împrumuturi, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru rata dobânzii sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
- achiziționarea de terenuri cu o valoare mai mare de 10 % din cheltuielile totale eligibile ale operațiunii în cauză;
- taxa pe valoarea adăugată „TVA” cu următoarele excepții (conform lit. c), alin. (1) art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1060:
  - pentru operațiunile al căror cost total este mai mic de 5.000.000 euro (inclusiv TVA);
  - pentru operațiunile al căror cost total este mai mare de 5.000.000 euro (inclusiv TVA), în cazul în care TVA-ul nu se recuperează în temeiul legislației naționale privind TVA;
- cheltuieli aferente contribuției în natură
- cheltuieli cu amortizarea
- cheltuieli cu achiziția imobilelor deja construite
- cheltuieli de leasing
- cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație
- cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport
- cheltuieli cu achiziția de echipamente second hand
- cheltuieli generale de administrație
- cheltuieli cu amenzi, penalităţi, cheltuieli de judecată şi cheltuieli de arbitraj

PROIECT

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Nu se aplică.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

Nu se aplică.

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri

Nu se aplică.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/ nerambursabilă a unui proiect

Valoarea eligibilă maximă a finanțării nu va depăși 8.000.000 euro pe proiect de investiții (echivalent în lei la cursul Inforeuro din luna anterioară depunerii cererii de finanțare).

În cadrul acestui apel de proiecte, un beneficiar poate depune o singură Cerere de finanțare.

5.5. Cuantumul cofinanțării

Cuantumul cofinanțării va fi determinat în conformitate cu cele menționate la **secțiunea 3.4** din prezentul ghid.

5.6 Durata proiectului

Solicitantul are obligația de a stabili termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului, respectiv 31 decembrie 2029.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Nu se aplică.

6. INDICATORI DE ETAPĂ

În vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare se stabilesc indicatorii de etapă pentru perioada de implementare a proiectului. Pe baza acestora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului și se stabilesc condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora.

Indicatorii de etapă, precum și valorile țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului sunt cuprinși în Planul de monitorizare. În acest sens, în planul de monitorizare se vor include indicatori de etapă aferenți valorilor indicatorilor de realizare cel puțin la nivelul anilor 2026, 2027 și la final de proiect. În cazul în care proiectul se finalizează mai devreme de anul 2027, se va trece doar indicatorul din anul 2026 și cel din anul final.

Pentru detalii cu privire la conținutul acestuia a se vedea **secțiunea 8.9.3 la prezentul ghid.**

PROIECT

Pentru orientările privind stabilirea indicatorilor de etapă, pentru detalierea criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului (a se vedea **Anexa 2.7** Planul de monitorizare a proiectului) se vor avea în vedere prevederile art. 14 din OUG nr. 23/2023.

7. COMPLETAREA CERERILOR DE FINANȚARE

Pentru proiectele depuse în cadrul apelurilor care fac obiectul prezentului ghid se va completa modelul de cerere de finanțare din **Anexa 2.**

Pentru unele din anexele la cererea de finanțare, acest ghid conține modele standard (ex. declarația unică) sau anexe/modele recomandate/orientative.

Documentele vor fi scanate, salvate în format pdf, semnate digital și încărcate în sistemul informatic MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau la contractare în conformitate cu cele menționate în cadrul prezentului capitol.

Declaraţiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate numai de către reprezentantul legal al solicitantului cu semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Documentele încărcate în aplicația MySMIS2021/SMIS2021+, ca parte integrantă a cererii de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete. De asemenea, unele anexe sunt solicitate la momentul depunerii cererii de finanțare, în mod obligatoriu sau opțional (**secțiunea 7.4** la prezentul ghid), iar altele în etapa contractuală (**secțiunea 7.6** la prezentul ghid).

În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare, însă acest aspect nu presupune lipsa documentelor obligatorii solicitate.

Completarea Cererii de finanţare în mod clar şi coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înţelegerea proiectului, acţiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele şi scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile şi costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

7.1. Completarea formularului cererii

Cererea de finanțare va respecta modelul anexat care reprezintă **Anexa 2** la prezentul ghid. Aceasta respectă modelul-cadru aprobat prin Ordinul MIPE nr. 1777/2023 pentru aprobarea conținutului/modelului/formatului/structurii cadru pentru documentele prevăzute la art. 4, alin (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1). Art. 17 alin. (2) din OUG nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027.

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare și de a anexa toate documentele justificative, documentele suport și anexele prevăzute în prezentul ghid, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe care poate conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare în orice etapă de evaluare, selecție și contractare. Documentele-suport și anexele se vor transmite în formatul care respectă cerințele de formă și conținut prevăzute în legislația națională și europeană, în situația în care pentru aceste documente este reglementat un format sau conținut standard.

PROIECT

În acest sens, cererea de finanțare detaliază informațiile generale privind solicitantul, scopul și obiectivele proiectului, încadrarea proiectului în obiectivul priorității și a obiectivului specific, activitățile proiectului și a cheltuielilor aferente și nu în ultimul rând, impactul asupra grupurilor țintă și sustenabilitatea proiectului. Astfel, în cadrul cererii de finanțare este prezentat detaliat proiectul, este argumentată necesitatea lui, sunt prezentate avantajele sale, planul de activități, planul de achiziții, bugetul proiectului, indicatorii de realizare și de rezultat, precum și orice alte elemente necesare, prevăzute de prezentul ghid și care sunt cuprinse în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

La transmiterea cererii de finanțare solicitantul, prin declarația unică, confirmă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a cerințelor de conformitate administrativă. Formatul și structura-cadru a declarației unice reprezintă **Anexa 1** la prezentul ghid**.** În situația în care proiectul este propus pentru încheierea contractului de finanțare, solicitantul trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de prezentul ghid și asumate prin declarația unică, în etapa de încheiere a contractului, prin documente justificative, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare prin PDD.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant/partener/parteneri și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia sau împuternicitul acestuia.

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Cererile de finanțare trebuie să fie tehnoredactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare completate de mână sau redactate în altă limbă.

Completarea cererii de finanțare într-un mod clar şi coerent va înlesni procesul de evaluare a acesteia.

7.3 Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

Completarea bugetului cererii de finanțare se va face conform prevederilor prezentului ghid, inclusiv a anexelor la acesta.

Corectitudinea, coerența documentelor și informațiilor financiare, precum și justificarea acestora este esențială în procesul de evaluare și selecție.

Atenție!

Bugetul proiectului este cuprins în cererea de finanțare și are conținutul minim prezentat în **Anexa nr. 2.6 la prezentul ghid**. Bugetul cererii de finanțare va fi corelat cu informațiile cuprinse în cadrul SF/devizelor, precum și cu planul de achiziții (pentru corelarea informațiilor a se vedea **Anexa 2.6 la prezentul ghid**). Devizele sunt întocmite în conformitate cu prevederile legale aplicabile.

La întocmirea bugetului, solicitantul va avea în vedere că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, în completarea bugetului se va avea în vedere inclusiv justificarea costurilor bugetate la nivelul prețului pieței, anexându-se documente justificative în acest sens (oferte de preț/contracte etc.)

Se va lua în calcul contribuția proprie a solicitantului la realizarea proiectului, care reprezintă diferența dintre valoarea totală a proiectului și valoarea finanțării nerambursabile/rambursabile acordate.

PROIECT

7.4. Anexele și documente obligatorii la depunerea cererii

La depunerea cererii de finanțare se vor anexa doar documentele justificative, documente suport și anexele obligatorii specificate în cadrul prezentei secțiuni.

Documente generale solicitate la depunerea cererii de finanțare

1. Mandatul special/ împuternicirea specială pentru semnarea (digitală) a certificării aplicației și transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS;
   Mandatul special/ împuternicire specială pentru semnarea (digitală) a anumitor documente din cererea de finanțare (dacă este cazul). Persoana împuternicită nu poate semna declarațiile date în nume propriu de către reprezentantul legal al solicitantului.

2. Documentele statutare ultima versiune: Hotărâre judecătorească de validare primar și Hotărârea Consiliului Local de constituire și Ordin prefect privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a Consiliului Local sau /Hotărâre de validare a Consiliului Local;

3. Documente care atestă rezonabilitatea costurilor și justificarea cel mai bun raport între cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor. Documentele respective vor fi însoțite de un tabel centralizator cu ofertele și valorile acestora - **Anexa 11** la prezentul ghid;

4. Documentele aferente procedurilor de achiziție publică derulate înainte de depunerea cererii de finanțare (dacă este cazul);

5. Actul de reglementare unic privind evaluarea impactului asupra mediului (aferent tuturor investițiilor proiectului), în conformitate cu legislaţia naţională și cu reglementările comunitare aplicabile, Calendarul procedurii EIM elaborat și autentificat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului (ACPM) precum și documentele aferente procedurii EIM (*în care se regăsesc inclusiv informațiile privind imunizarea infrastructurii proiectului pentru atenuarea și respectiv adaptarea la schimbările climatice – conform Comunicării Comisiei nr. 2021/C 373/01*),
   În cazul în care ACPM decide că nu este necesară derularea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, în locul actului de reglementare EIM se va depune la cererea de finanțare Clasarea notificării (dacă este cazul).

6. Raportul privind Impactul asupra Mediului (după caz);

7. Documente doveditoare ale unui drept real (proprietate/ folosință gratuită/ concesiune/ administrare) asupra obiectelor de investiții, dacă acestea sunt disponibile. Dacă acestea nu sunt disponibile se vor depune cel târziu la momentul semnării contractului de finanțare;

8. Lista de verificare DNSH - **Anexa 2.5;**

9. Documentație tehnico-economică la nivel de Studiu de fezabilitate - SF (conform HG nr. 907/2016)

10. Raport privind imunizarea la schimbările climatice - **Anexa 6**;

PROIECT

Documentația privind imunizarea la schimbările climatice va respecta metodologia de întocmire conform anexei prezentului ghid, iar concluziile documentației se vor regăsi în documentația tehnico-economică și în cererea de finanțare.
Documentația de imunizare va fi asumată atât de reprezentantul legal cât și de expertul cu competențe specifice în domeniul mediului care a întocmit documentația.
Informațiile privind respectarea și modalitatea de îndeplinire a cerințelor și măsurilor prevăzute pentru obiectivele de mediu vor fi corelate în cererea de finanțare, documentația tehnică, Declarația DNSH precum și documentația privind imunizarea la schimbările climatice

11. Bugetul proiectului – **Anexa 2.6**;

12. Consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal - **Anexa 2.3**;

13. Decizia de înființare a UIP;

14. Fișele de post aferente atribuțiilor din cadrul proiectului, CV-urile, Declarațiile privind conflictul de interese ale membrilor UIP;

15. Declaraţia privind conflictul de interese a reprezentantului legal - **Anexa 2.1**;

16. Hotărârea consiliului local pentru asigurarea finanțării cheltuielilor, altele decât cele eligibile necesare implementării proiectului

17. HCL/HCJ de aprobare a documentației proiectului și a indicatorilor tehnico-economici (conform modelului din **Anexa 12**)

18. Model grafice și alte planuri, inclusiv planul de comunicare – **Anexa 2.4**;

19. Lista de verificare preliminară a documentelor - **Anexa 3, secțiunea 3.1**, punctul A;

20. Respectarea prevederilor condiției favorizante *2.3 Promovarea eficace a utilizării energiei regenerabile în toate sectoarele și în întreaga UE* (asumat prin **Anexa 1** – Declarația unică);

21. Certificat de atestare sau, după caz, contract cu un operator care deține certificat de atestare emis de ANRM;

22. Adresa de la ANRM, obţinută de către solicitant, privind deţinerea/stadiul obținerii licenţei de explorare/exploatare şi stadiul lucrărilor miniere în cadrul acestora, după caz (emisă cu maxim o lună înainte de depunerea proiectului);

23. Alte documente explicative necesare pentru susținerea anumitor elemente din proiect, dacă este cazul.

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Pentru depunerea cererilor de finanțare prin platforma MYSMIS2021/SMIS2021+, în conformitate cu prevederile prezentului ghid, solicitantul va avea în vedere crearea unui cont de front office în cadrul

aplicației respective. În acest sens, se vor avea în vedere instrucțiunile publicate la adresa https://mfe.gov.ro/my-smis/.
Cererile de finanțare vor fi completate în conformitate cu instrucțiunile menționate în **Anexa 2** la prezentul ghid și vor avea anexate toate documentele obligatorii solicitate la depunerea cererii de finanțare. De asemenea, a se vedea prevederile prezentului capitol cu privire la completarea cererii de finanțare.

Conformarea cu toate cerințele specifice formulate în ghidul solicitantului va avea în vedere următoarele aspecte:

- ✓ existența şi forma cererii de finanțare şi a anexelor,
- ✓ încărcarea corespunzătoare a documentelor solicitate prin ghidul solicitantului, respectarea formei și conținutului acestora, inclusiv asigurarea asumării corespunzătoare și a valabilității documentelor.
- ✓ alte aspecte administrative trebuie să fie conforme cu prevederile din Ghidul solicitantului

Notă!
Criteriile respective se pot verifica pe bază de declarație unice și/sau prin verificare digitalizată în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

Se solicită transmiterea în etapa de contractare, în termenul maxim prevăzut de prezentul ghid, a următoarelor documente:

Atenție!
Dacă împreună cu cererea de finanțare se depun autorizații de construire valabile la data depunerii cererii de finanțare, emise pentru solicitant pentru obiectivele de investiții vizate de proiect, nu este necesară şi nu se solicită depunerea avizelor, acordurilor, certificatelor, autorizațiilor sau a altor documente, inclusiv cele privind regimul de proprietate/dreptul real principal asupra imobilelor, infrastructurilor sau obiectivelor, care au stat la baza emiterii acestora. În situaţia în care cererea de finanţare este selectată pentru contractare, solicitantul are obligaţia să asigure valabilitatea autorizaţiilor de construire şi corespondenţa cu obiectivele finanţate şi la semnarea contractului de finanţare, după caz.

În cazul în care, din cuprinsul autorizațiilor de construire nu rezultă aceste elemente în clar și/sau imobilele pentru care sunt autorizate lucrările de construire, AM își rezervă dreptul de a solicita documentele care demonstrează drepturile reale principale solicitate în conformitate cu prevederile prezentului ghid.

1. Documente care dovedesc un drept real al UAT asupra obiectelor de investiții

Astfel se va depune, după caz:

- oricare dintre actele admise de lege pentru punerea terenului la dispoziția proiectului și care atestă un drept real principal al UAT – de exemplu extras HG/HCL/Lege pentru proprietate publică,
- Extrase de carte funciară pentru informare
- Acordul proprietarilor privind dreptul de acces asupra terenurilor, pentru acele investiții unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu
- Acordul scris al proprietarului terenului vecin, aflat în proprietate privată, în formă autentificată, prin care se garantează accesibilitatea şi disponibilitatea terenurilor deținute pentru implementarea proiectului, în cazul proprietății private a terenurilor – vecine, în vederea constituirii de servituți. În cazul în care terenul – vecin se află în proprietatea privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, este necesară prezentarea unui act de decizie / autoritate emis de stat / UAT, după caz,

prin care să confirme constituirea servituților respective în favoarea terenului pe care se va implementa proiectul finanţat .

2. Planul de monitorizare a proiectului

3. Graficul de rambursare

4. Certificatele de atestare fiscală, referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat ale solicitantului, în termenul de valabilitate.

   Solicitantul trebuie să fi achitat obligațiile de plată către bugetul de stat, respectiv bugetul local în conformitate cu prevederile legale în vigoare

5. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului, în termen de valabilitate, conform prevederilor OUG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal.

6. Certificatul de cazier judiciar al reprezentantului legal al solicitantului, conform Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

7. Actul de împuternicire în original pentru semnare contract (este obligatoriu doar în cazul împuternicirii).

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

În situaţia renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să completeze, semneze o cerere pe care o va transmite prin MySMIS. Renunțarea la cererea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/ persoana împuternicită al/a solicitantului în mod expres prin mandat special/împuternicire specială.

Procedura de renunțare la cererea de finanțare depusă, anterior menţionată, se aplică pentru toate etapele procesului de evaluare, selecție și contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

Pentru apelul de proiecte necompetitiv cu depunere continuă, cu termen de închidere, lansat prin prezentul ghid, durata totală a procesului de evaluare și selecție, contractare nu poate depăși 150 de zile calendaristice calculate de la depunerea cererii de finanțare.

Proiectele sunt selectate prin aplicarea criteriilor de evaluare și selecție în condițiile prevăzute de prezentul ghid, în limita bugetului alocat apelului specific.

Atenție!

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Principalele etape ale procesului pe care îl parcurge cererea de finanțare de a depunere până la contractare sunt:

- ✓ Evaluare a conformității administrative și eligibilității
- ✓ Evaluare tehnică și financiară
- ✓ Contractare

În cadrul acestor etape se pot solicita clarificări în condițiile prevăzute de prezentul ghid, cu condiția de a nu se depăși termenul maxim de 180 de zile calendaristice calculate de la calculate de la depunerea cererii de finanțare.

Dacă solicitantul finanțării nu răspunde la clarificări în termenul solicitat de către evaluator, AM are dreptul de a respinge cererea de finanțare depusă în cadrul prezentului apel.

8.2. Conformitate administrativă și eligibilitate - DECLARAȚIE UNICĂ

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

Solicitantul este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară.

Lista de verificare preliminară a documentelor anexate la cererea de finanțare reprezinta **Anexa 3 secțiunea 3.1.** Aceasta listă are caracter informativ doar pentru ca solicitanții la finanțare să verifice documentele încarcate în MySMIS2021/SMIS2021+.

Verificarea conformității administrative și eligibilității din perspectiva îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează, în etapa de contractare, în urma verificării documentelor transmise de solicitant în termenul maxim aferent acestei etape, prin prezentarea de documente cu valoare probantă, specificate în prezentul ghid. De asemenea, după caz, se vor interoga bazele de date ale instituțiilor publice pentru obținerea informațiilor necesare confirmării condițiilor de eligibilitate.

În cazul în care solicitanții la finanțare, până la termenul stabilit prin prezentul ghid, nu fac dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și conformitate conform declarației unice prezentate la depunerea cererii de finanțare, sunt declarați respinși, iar contractul de finanțare nu va fi semnat, cu excepția situației de încheiere a contractelor cu clauză rezolutorie, acolo unde prezentul ghid prevede această posibilitate.

8.3 Etapa de evaluare preliminară - dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu se aplică.

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Ulterior etapei preliminare digitalizate de verificare a conformității administrative, se demarează etapa de evaluare tehnică și financiară. Aceasta se derulează de către AM, în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară specifice fiecărui apel de proiecte în parte, prevăzute în **Anexa 3 secțiunea 3.2** la prezentul ghid.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

PROIECT

Evaluarea tehnică și financiară se efectuează de către comisiile de evaluare stabilite la nivelul AM PDD. Pe parcursul procesului de evaluare tehnică și financiară, comisia de evaluare poate solicita clarificări, cu respectarea cerințelor și a termenelor stabilite prin procedurile operaționale, cu condiția ca prin clarificările solicitate să nu încalce principiul tratamentului egal și nediscriminării. În lipsa unor răspunsuri la clarificări AM poate lua decizia de selectare sau respingere a proiectelor exclusiv pe baza informațiilor existente. În lipsa unor răspunsuri la clarificări sau în cazul primirii unor răspunsuri neconcludente, AM PDD ia decizia privind rezultatul evaluării pe baza informațiilor existente, inclusiv decizia de respingere a proiectului.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului, electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ indicându-se calificativul, respectiv rezultatul obținut, pentru fiecare criteriu în parte, însoțit de justificarea aferentă.

Împotriva rezultatului evaluării tehnice și financiare, solicitantul poate formula contestație în conformitate cu prevederile **secțiunii 8.8** la prezentul ghid.

8.4.1 Criteriile de evaluare tehnică și financiară

1. Contribuția la realizarea obiectivelor priorității PDD;
2. Maturitatea proiectului (Documentație tehnico-economică), documente aprobatoare, inclusiv procedura de mediu, după caz);
3. Complementaritate și concentrare strategică;
4. Sustenabilitatea proiectului (demonstrarea viabilității proiectului, asigurarea surselor de finanțare necesare operării/întreținerii sau continuării activităților inițiate prin proiect, inclusiv prezentarea strategiei de implementare, monitorizare, durabilitate a proiectului).

Evaluarea tehnico-economică a proiectului va permite aprecierea contribuţiei proiectului la îndeplinirea obiectivelor PDD, şi după caz, contribuţia la atingerea ţintelor de conformare sau la implementarea legislaţiei şi politicilor relevante.

Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă şi fezabilă cu privire la operaţiunile propuse, termenele de realizare, eficienţa investiţiilor. Se va evalua de asemenea coerenţa între deficienţele identificate, obiectivele proiectului, activităţile propuse şi rezultatele estimate. Toate activităţile propuse în proiect trebuie să fie clar descrise şi cuantificate.

Totodată, se evaluează dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente și pot asigura sustenabilitatea proiectului după finalizare.

Planificarea activităţilor trebuie să fie realistă, bugetul proiectului defalcat pe categorii, trebuie să fie transparent şi coerent. Totodată, va fi evaluată componenţa şi experienţa echipei de proiect de a implementa proiectele propuse.

Documentația tehnico-economică (SF) respectă legislația aplicabilă în vigoare (conform HG nr.907/ 2016).

Atenție!

În procesul de evaluare se va pune accent pe analiza următoarelor elemente principale:

- ✓ **existența sursei de energie geotermală conform studiului amplasamentului**
- ✓ **situația utilităților și existența analizei de consum din care reiese necesarul de consum și dimensionarea acestuia**

PROIECT

- ✓ **analiză de opțiuni cu cel puțin 2 scenarii/opțiuni analizate din punct de vedere tehnic, economic, financiar, al sustenabilității, al riscurilor care să demonstreze că a fost selectată cea mai bună opțiune**
- ✓ **prezentarea analizei economico-financiare în conformitate cu Metodologia orientativă (Anexa 10)**
- ✓ **existența avizelor conforme și a actelor de mediu**

Principiul DNSH este un principiu orizontal, care, va fi verificat de către AM PDD cu ajutorul unei liste de verificare DNSH care are drept scop verificarea îndeplinirii cerințelor aferente proiectelor după cum au fost stabilite în analiza DNSH la nivelul PDD.

Pentru detalierea acestor criterii va rugăm să consultați **Anexa 3 secțiunea 3.2** la prezentul ghid cu privire la grilele de evaluare tehnică și financiară specifice apelului de proiecte.

8.5 Aplicarea pragului de calitate

Nu se aplică

8.6 Aplicarea pragului de excelență

Nu se aplică.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare se comunică solicitantului electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+. A se vedea **secțiunea 8.4** din prezentul ghid.

8.8 Contestații

Rezultatele etapelor procesului de evaluare, selecție, contractare sunt aduse la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+. În cazul în care solicitantul, este nemulțumit de rezultatul aferent oricărei etape poate formula contestație pe cale administrativă în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data comunicării acestuia prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestația se transmite/depune de către reprezentantul legal al solicitantului sau persoana împuternicită în acest sens.

Contestația trebuie să cuprindă, cel puțin următoarele elemente:
- datele de identificare ale solicitantului: denumirea, sediul, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS - datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- obiectul contestației
- criteriul/criteriile contestat(e) (acolo unde este cazul);
- motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- semnătura reprezentantului legal/împuternicit al solicitantului;

Pentru soluționarea contestațiilor este numit, prin decizie a conducătorului autorității de management, comitetul de soluționare a contestațiilor care poate solicita informații și documente necesare pentru soluționarea contestației, cu respectarea principiilor tratamentului egal și nediscriminării. Atribuțiile și

responsabilitățile comitetului de soluționare a contestațiilor sunt stabilite prin decizie a conducătorului autorității de management.

Comitetul de soluționare a contestațiilor soluționează contestația în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării acesteia și emite o decizie motivată, care se comunică solicitantului prin grija autorității de management/organismului intermediar, electronic, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

Decizia Comitetul de soluționare a contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AMPDD o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. Împotriva soluției stabilite prin decizie de către Comitetul de soluționare a contestațiilor solicitantul se poate adresa instanței de contencios administrativ, în conformitate cu prevederile art. 8 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal și/sau a persoanei împuternicite expres de către acesta. Contestațiile transmise de alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse, nefiind transmise de reprezentantul legal al solicitantului și/sau persoana împuternicită expres în acest sens.

În cazul admiterii contestației ca rezultat al reevaluării tehnice și financiare, autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, procedează la inițierea etapei de contractare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației. În cazul admiterii contestației ca rezultat al reverificării modului de îndeplinire a condițiilor de eligibilitate, în urma etapei de contractare, autoritatea de management procedează semnarea contractului de finanțare, având în vedere considerentele deciziei de soluționare a contestației.

8.9 Contractarea proiectelor

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+. Solicitanții ale căror cereri de finanțare au îndeplinit condițiile prevăzute de prezentul ghid și ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor, în baza rezultatelor finale.

În etapa de contractare, în condițiile prezentului ghid, solicitanților li se solicită, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Solicitantul transmite documentele solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării din partea AM.

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

Ulterior transmiterii documentelor solicitate, AM PDD demarează verificarea conformității administrative și eligibilității pe baza **Anexei 3** la prezentul ghid.

AM PDD, poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării, iar solicitanții au obligația să răspundă la

clarificări cu respectarea termenului de 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate/interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor, precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

În cazul în care obținerea datelor și informațiilor prevăzute anterior prin interogarea bazelor de date administrate de alte instituții publice nu este posibilă sau informațiile nu corespund cu cele furnizate de solicitant, AM solicită clarificări solicitantului și documentele doveditoare, cu respectarea termenelor prevăzute în solicitările de clarificări.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Anterior încheierii contractelor de finanțare sau emiterii deciziilor de finanțare, după caz, autoritatea de management se asigură că sunt îndeplinite cerințele minime obligatorii pentru selectarea proiectelor, așa cum sunt acestea prevăzute la art. 73 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte condiții ce decurg din normele europene și naționale. Astfel, urmare a verificărilor respective, AM va emite decizia de aprobare a finanțării/decizia de respingere a finanțării, care se transmite prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, autoritatea de management emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării. Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobarea a finanțării AM va proceda la încheierea contractului de finanțare. Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorității de management, după caz, și reprezentantul legal/persoanele împuternicite desemnate de solicitant.

Pentru proiectele respinse AM emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute de prezentul ghid:

a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din prezentul ghid;
b) solicitantul nu răspunde în termenele prevăzute în etapa de contractare privind transmiterea documentelor în cadrul acestei etape și/sau termenul privind solicitarea de clarificări mai sus menționate, cu excepția situației pentru care se aplică prevederea din prezentul ghid cu privire la încheierea contractului cu clauză rezolutorie.

Atenție!

Împotriva deciziei de respingere a finanțării din cadrul etapei de contractare, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la AM în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, în condițiile menționate **în secțiunea 8.8 la prezentul ghid.**

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare a proiectului (indicatori de etapă)

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare și cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează atingerea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare.

Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora, dacă există. Acesta se va transmite odată cu documentele solicitate aferente etapei de contractare și va avea formatul din **Anexa 2.7** la prezentul ghid.

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, autoritatea de management verifică și validează indicatorii de etapă care vor prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului. Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare. Dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare. În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

Planul de monitorizare a proiectului se va întocmi în conformitate cu prevederile art. 14 din OUG nr. 23/2023.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare

Finanţarea nerambursabilă acordată este stabilită în termenii şi condiţiile contractului de finanțare. Beneficiarul are obligația și responsabilitatea să asigure managementul şi implementarea proiectului în concordanţă cu prevederile **Anexei 4** la prezentul document, ale legislaţiei europene şi naţionale, aplicabile.

Contractele de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către MIPE prin AM în calitate de finanțator și solicitantul, în calitate beneficiar al finanțării.

Atenție!

Contractul de finanțare se semnează în format electronic de către persoanele care au calitatea de reprezentant legal/persoana împuternicită.

PROIECT

Pentru semnarea contractului de finanțare de către o persoană împuternicită este necesară o împuternicire în acest sens. A se vedea **secțiunea 7.6** la prezentul ghid.

Modelul de contract de finanțare este prevăzut în **Anexa 4** la prezentul ghid.

Prin semnarea contractului de finanţare, beneficiarul se obligă să implementeze proiectul pe propria răspundere în conformitate cu prevederile contractului de finanțare (inclusiv anexele acestuia) şi ale legislaţiei comunitare şi naţionale în vigoare. Beneficiarul va fi singurul răspunzător în faţa AM pentru îndeplinirea obligaţiilor asumate prin contractul de finanțare, pentru implementarea proiectului şi pentru realizarea activităților, indicatorilor și obiectivelor acestuia, precum și a indicatorilor de etapă prevăzuți în cererea de finanţare.

În acest sens, beneficiarul are obligaţia de a respecta calendarul activităţilor și achiziţiilor publice, prevăzute în cererea de finanțare, precum și de a asigura un management eficient al proiectului prin asigurarea resurselor umane şi materiale necesare implementării acestuia.

Beneficiarul are obligaţia să asigure resursele necesare desfășurării activităților proiectului, precum și să plătească sumele necesare asigurării cofinanţării şi a cheltuielilor neeligibile în vederea implementării proiectului.

Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa, pe durata contractului. MIPE/AM vor fi degrevate de orice responsabilitate pentru prejudiciile cauzate terților de către beneficiar, ca urmare a executării contractului de finanțare.

Beneficiarul are obligaţia de a asigura funcţionarea tuturor bunurilor, echipamentelor achiziţionate în cadrul contractului de finanțare, la locul de desfăşurare a proiectului şi exclusiv în scopul pentru care au fost achiziţionate, pe perioada de minim 5 ani de la finalizarea implementarii proiectului.

Prin contractul de finanțare, beneficiarul îşi exprimă acordul cu privire la prelucrarea, stocarea şi arhivarea datelor obținute pe parcursul desfăşurării contractului de finanțare, în vederea utilizării, pe toată durata, precum şi după încetarea acestuia, în scopul verificării modului de implementare şi/sau a respectării clauzelor contractuale şi a legislației naționale şi europene.

9 ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

În conformitate cu prevederile art. 70 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției din prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.

Solicitantul la finanțare are obligația ca pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, să evite situațiile de natura celor încadrate în categoria conflictelor de interese și incompatibilităților în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (1)4, art. 13 alin. (1)4 şi art. 16 alin. (1)5 din O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea şi sancţionarea neregulilor apărute în obţinerea şi utilizarea fondurilor europene şi/sau a fondurilor publice naţionale aferente acestora, cu modificările şi completările ulterioare sau orice situație

[4] ,, (1) Persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a cererilor de finanţare nu pot fi solicitanţi şi/sau nu pot acorda servicii de consultanţă unui solicitant."

[5] ,,(1) Dispozițiile prezentei secțiuni se completează corespunzător cu prevederile legislaţiei naționale referitoare la conflictul de interese."

care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului.

Solicitantul va realiza toate demersurile necesare ca pe perioada de valabilitate a contractului să ia toate măsurile pentru respectarea regulilor pentru evitarea conflictului de interese, conform art. 61 din Regulamentul nr. 2018/1046 și capitolului 2, secțiunea 2, din OUG nr. 66/2011 precum și în conformitate cu alte reglementări naționale și europene în vigoare. De asemenea, părțile din categoria subiecților de drept public au obligația de a urmări respectarea prevederilor Legii nr. 161/2003, în materia conflictului de interese și a incompatibilităților.

Pe parcursul implementării proiectului, în calitate de autoritate contractantă, beneficiarii au obligația de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictele de interese prevăzute de legislația în materia achizițiilor publice și de a respecta aplicarea prevederilor referitoare la conflictul de interese prevăzut în art. 14 și art. 15 din OUG nr. 66/2011, precum și celelalte prevederi legale aplicabile.

10 ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

MIPE/AM PDD ca autoritate responsabilă cu gestionarea fondurilor europene exercită atribuții și responsabilități prin politica de prelucrare a datelor cu caracter personal aplicabilă aplicațiilor MySMIS2021/SMIS2021+ și stabilește și implementează măsurile necesare în vederea informării persoanelor vizate asupra operațiunilor de prelucrare, precum și modul de exercitare a drepturilor persoanelor vizate, în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, cu modificările ulterioare.

Colectarea, prelucrarea și stocarea/arhivarea datelor cu caracter personal se va realiza în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 679/2016, precum și cu respectarea legislației naționale în materie, în scopul realizării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și monitorizare a proiectului, realizării obiectivelor acestuia, precum și în scop statistic.

Datele cu caracter personal, așa cum sunt clasificate în Regulamentul nr. 679/2016, vor fi prelucrate în acord cu legislația aplicabilă procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și cea aferentă procesului de implementare, monitorizare, asigurare a durabilității investiției, în scopul și temeiul legal pentru care s-a încheiat prezentul contract de finanțare.

Solicitantul are obligația întocmirii evidențelor asupra consimțământului persoanelor care fac parte din grupul țintă al proiectului, pentru activitățile ce decurg din procesul de evaluare, selecție, contractare și implementare a activităților proiectului în vederea îndeplinirii obiectivelor proiectului.

Transmiterea cererii de finanțare prin MYSMIS reprezintă un acord ferm în ceea ce privește gestionarea și prelucrarea datelor cu caracter personal primite în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 679/2016 al Parlamentului European și al Consiliului privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE și Legea nr.190/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Datele cu caracter personal ale grupului țintă și, după caz, ale beneficiarilor finali ai proiectului, ale resurselor umane din cadrul proiectului și ale subcontractorilor nu pot fi prelucrate și publicate, pentru informarea publicului, decât cu informarea prealabilă a acestora asupra scopului prelucrării sau publicării și obținerea consimțământului acestora, în condițiile legii.

Datele cu caracter personal prelucrate prin intermediul aplicațiilor MySMIS2021/SMIS2021+ sunt stocate pentru o perioadă de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către autoritatea de management către beneficiar, în conformitate cu prevederile art. 82 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

11 ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta/aceasta având la baza Planul de monitorizare a proiectului, parte integrantă a contractului de finanțare.

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează raportul de vizită la fața locului și raportul de progres, care se regăsesc **în Anexele 7 și 8 la prezentul ghid.**

Procesul de monitorizare a proiectelor se realizează prin:

a. verificarea rapoartelor de progres disponibile în aplicația informatică MySMIS2021/SMIS2021+ și a documentelor justificative în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, al respectării planului de monitorizare a proiectului și al realizării indicatorilor de etapă din plan;
b. vizite de monitorizare care pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și postimplementare, pe perioada în care beneficiarul are obligația de a asigura caracterul durabil al investiției;
c. urmărirea și validarea îndeplinirii indicatorilor de etapă din planul de monitorizare a proiectului și pe baza documentelor justificative, inclusiv a informațiilor și documentelor care însoțesc raportul de progres și a constatărilor în urma vizitelor de monitorizare;
d. analizarea stadiului implementării proiectelor în vederea modificării, suspendării, rezilierii, rezoluțiunii contractului de finanțare conform prevederilor contractuale.

AM PDD poate aplica măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul de finanțare.

11.1 Rapoartele de progres

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către beneficiar și se transmite periodic, conform prevederilor contractului, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare.
Beneficiarul trebuie să transmită rapoartele de progres, completate în formatul standard solicitat, prin care se vor raporta activităţile desfăşurate în perioada de raportare, stadiul realizării indicatorilor, rezultatele parţiale/finale obţinute la momentul raportării, a indicatorilor de etapă etc.

La fiecare raport de progres, beneficiarul va trebui să descrie modul în care proiectul respectă legislaţia în domeniul egalităţii de şanse, al dezvoltării durabile, precum şi alte teme orizontale aplicabile.

AM PDD monitorizează îndeplinirea indicatorilor stabiliţi prin cererea de finanţare pentru măsurarea atingerii rezultatelor şi obiectivelor proiectului. Monitorizarea progresului implementării proiectului se realizează prin verificarea rapoartelor de progres şi a cererilor de rambursare transmise de către beneficiari și prin realizarea

de vizite la faţa locului. Verificarea pe teren se realizează de către AM care va efectua verificări la faţa locului prin sondaj, pe baza unei analize de risc.

AM PDD şi/sau alte structuri care reprezintă MIPE, cu atribuţii de control / verificare / audit a finanţărilor nerambursabile din fondurile structurale pot efectua misiuni de control pe perioada de implementare a proiectului, cât şi pe întreaga durata a contractului de finanţare.

De asemenea, în procesul de monitorizare a proiectelor, AMPDD va verifica și confirma îndeplinirea indicatorilor de etapă, în conformitate cu prevederile Planului de monitorizare a proiectului. Neîndeplinirea indicatorilor respectivi poate atrage după caz, aplicarea mecanismului de rețineri prevăzut în contractul de finanțare, în conformitate cu legislația specifică aplicabilă. De asemenea, în cazul neîndeplinirii unor indicatori de etapă, AMPDD va stabili, împreună cu beneficiarul un plan de acțiuni pentru atingerea acestora și va monitoriza aplicarea respectivului plan.

Atenție!

Reținerile cu caracter definitiv aferente neîndeplinirii indicatorilor de etapă conduc la creșterea obligatorie a cotei de cofinanțare a beneficiarului, beneficiarul fiind obligat să asigure cofinanțarea din surse proprii sau alte surse legal constituite.

11.2 Vizitele de monitorizare

Raportul de vizită se elaborează de autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în conformitate cu prevederile procedurilor operaționale și se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuate la fața locului.

Neîndeplinirea indicatorilor proiectului, precum și nerespectarea legislației privind atribuirea contractelor de servicii, furnizare, execuţie de lucrări necesare pentru implementarea proiectului sau a oricăror acte normative de modificare, completare sau înlocuire a acestuia conduce la neeligibilitatea cheltuielilor astfel efectuate și/sau aplicarea de corecţii/reţineri financiare conform legislaţiei în vigoare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă până la finalizarea perioadei de durabilitate intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condiţiile de eligibilitate prevăzute pentru obţinerea finanţării, proiectul poate fi declarat neeligibil, caz în care finanţarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislaţia naţională şi prevederile contractuale.

În cazul rezilierii, recuperarea sumelor plătite deja beneficiarului se va face în condițiile OUG nr.66/2011 cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice care au legătură directă cu proiectul, și să pună la dispoziție documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului, pe suport hârtie sau în format electronic. Documentele trebuie sa fie ușor accesibile și arhivate astfel încât, să permită verificarea lor. Beneficiarul este obligat să informeze asupra locului arhivării documentelor și să asigure accesul neîngrădit la acestea. În plus, beneficiarul se va asigura că în contractele/acordurile încheiate cu terțe părți se prevede obligația acestora de a asigura disponibilitatea informațiilor și documentelor referitoare la proiect cu ocazia misiunilor de control desfășurate de AM sau de alte structuri cu competențe în controlul și recuperarea debitelor aferente fondurilor europene și/sau fondurilor publice naționale aferente acestora, după caz.

PROIECT

Beneficiarul are obligația îndosarierii și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente proiectului. Obligația poate fi îndeplinită și prin arhivarea electronică a tuturor documentelor aferente proiectului, potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată. Organizarea electronică a arhivei se va realiza la nivel de proiect sau pe categorii de documente, în funcție de specificul proiectelor, cu condiția ca documentele arhivate să fie ușor identificabile de către părțile interesate, inclusiv pentru organizarea misiunilor de audit/verificare/control. Toate documentele vor fi păstrate până la închiderea oficială a Programului sau până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului, oricare intervine ultima. Termenul minim de asigurare a disponibilității documentelor nu poate fi mai mic de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către autoritatea de management către beneficiar.

Beneficiarul are obligaţia să furnizeze orice informaţii de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către AM sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor co-finanţate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligaţia de a asigura disponibilitatea şi prezenţa personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanţii organismelor abilitate conform legii.

În cazul neregulilor constatate ulterior finalizării implementării proiectului, beneficiarul are obligaţia să restituie debitul constatat, precum şi accesoriile acestuia, respectiv dobânzi, penalităţi de întârziere şi alte penalităţi, precum şi costurile bancare. În cazul nerespectării obligaţiei de restituire a debitului, AM va sesiza organele competente în vederea declanşării executării. Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate, se realizează conform prevederilor legale în vigoare.

Atenție!

Departamentul pentru Luptă Antifraudă – DLAF asigură protecţia intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Departamentul are atribuţii de control al fondurilor comunitare, fiind coordonatorul naţional al luptei antifraudă.

DLAF efectuează controale operative la faţa locului, din oficiu ori în urma sesizărilor primite de la autorităţile cu competenţe în gestionarea asistenţei financiare comunitare, de la alte instituţii publice, de la persoane fizice sau juridice, mass-media, OLAF, precum şi celelalte State Membre.

Potrivit prevederilor legale în vigoare comiterea de infracţiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene se pedepseşte cu închisoare de până la 20 ani şi interzicerea unor drepturi. Orice sesizare privind nereguli şi/sau posibile fraude în acordarea sau utilizarea fondurilor comunitare poate fi adresată Departamentului pentru Luptă Antifraudă: www.antifrauda.gov.ro, antifraud@gov.ro,

Ca urmare a activității de monitorizare, pe durata contractului de finanțare părțile pot conveni la modificarea clauzelor şi/sau anexelor acestuia, prin act adiţional, încheiat în aceleaşi condiţii ca şi contractul. În acest sens, în cazul în care propunerea de modificare a contractului vine din partea beneficiarului, acesta are obligaţia de a o transmite însoțită de toate documentele justificative necesare.

Modificările contractuale legate de perioda de implementare nu pot depăși termenul maxim de 31 decembrie 2029. Prelungirea perioadei de implementare a proiectului nu se poate realiza în nici un caz după expirarea acesteia.

PROIECT

În cazul propunerilor de acte adiționale care au ca obiect reducerea valorii indicatorilor ce urmează a fi atinsă prin proiect, valoarea totală eligibilă a Proiectului va fi redusă proporțional, cu excepția cazurilor temeinic justificate.
De asemenea, prevederile contractului de finanțare poate fi modificat de către MIPE/AM, unilateral, prin notificare adusă la cunoștința beneficiarului, sub sancțiunea inopozabilității, în următoarele situații:

- Modificări necesare determinate în principal de modificarea cadrului normativ aplicabil contractelor de finanțare, cu respectarea principiilor și regulilor PDD;
- în caz de dezangajare a fondurilor rămase neutilizate ca urmare a finalizării contractului/contractelor de achiziție din cadrul proiectului.

În plus, contractul de finanțare poate fi modificat de beneficiar prin notificare, atât cu aprobarea cât și fără aprobarea AM, în situațiile prevăzute în **Anexa 4 la prezentul ghid.**

Atenție!

Nu pot fi efectuate modificări asupra proiectului care să implice modificări ale criteriilor ce au stat la baza procesului de evaluare și selecție, decât în condițiile stricte ale contractului de finanțare. Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că, dacă pe perioada de durabilitate a investiției intervin modificări de natură să afecteze obiectivul proiectului sau modificări care afectează condiţiile de eligibilitate prevăzute pentru cererea deschisă de proiect în cadrul căreia s-a obţinut finanţarea nerambursabilă, proiectul poate fi declarat neeligibil, finanţarea nerambursabilă se va sista, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislaţia naţională şi prevederile contractuale!

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

AM PDD va monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va colabora cu beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, AM PDD monitorizează proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza un sistem specific de repere intermediare și instrumente de monitorizare care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.
Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.
În situația nerealizării indicatorilor de etapă, autoritatea de management adoptă și implementează, în funcție de riscurile identificate, acțiuni și măsuri de monitorizare consolidată. Acestea sunt incluse în cadrul contractului de finanțare.
Printre acțiunile și măsurile consolidate de monitorizare se numără:

- întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererile de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74 alin. (1) lit. b din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;
- respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din OUG nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a);
- aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru

îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cereri sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;

- suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;
- rezilierea contractului/deciziei de finanțare;
- alte măsuri specifice prevăzute în contractul de finanțare, cu condiția ca acestea să nu aducă atingere prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

Sumele respinse de la plată în condițiile mecanismului specific indicatorilor de etapă pot fi incluse de beneficiar și resolicitare la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului asociat, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

Atenție!

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile pe care le poate aplica autoritatea de management nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Vă rugăm să aveți în vedere și **secțiunea 8.9.3** la prezentul ghid.

12 ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

Cheltuielile sunt considerate eligibile dacă sunt în conformitate cu legislația națională și europeană aplicabilă, cu ghidurile solicitantului, să fie cuprinse în cererea de finanțare şi să fie efectuate în termenii şi condiţiile contractului de finanțare.

De asemenea, cheltuielile sunt considerate eligibile numai dacă au fost efectuate cu respectarea legislației în vigoare privind achizițiile, conflictul de interese, evitarea dublei finanțări, neprejudicierea intereselor financiare ale UE și/sau bugetului de stat.

Atribuirea contractelor de achiziţii necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile contractuale și/ sau, după caz, prevederile legale naţionale şi comunitare în domeniul achiziţiilor. Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislaţiei în domeniul achiziţiilor publice/sectoriale. În cazul în care se constată încălcarea prevederilor legale, cheltuiala aferentă plăţii bunurilor/serviciilor/lucrărilor astfel achiziţionate vor fi considerate neeligibile şi nu vor fi rambursate/plătite.

Beneficiarul este obligat să prevadă, în contractele de achiziție aferente activității de bază, clauze conform cărora contractorii constituie și mențin la zi jurnalele de șantier în conformitate cu prevederile HG nr. 1/2018 și altele asemenea și prin care sunt obligați să pună la dispoziția AM PDD, direct sau prin grija beneficiarului, prin sisteme informatice specifice, orice documente și/sau informații necesare pentru verificarea modului de implementare a contractului de achiziție.

Finanțarea va fi acordată, în baza cererilor de rambursare/plată, elaborate și transmise prin sistemul MYSMIS2021+ în conformitate cu Graficul de depunere a cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor declarat și actualizat de beneficiar în sistemul MYSMIS2021+.

Beneficiarul trebuie să ţină o contabilitate analitică a proiectului, să ţină registre exacte şi periodice, precum şi înregistrări contabile separate şi transparente ale implementării proiectului. Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de cinci ani de la data închiderii oficiale a programului.

PROIECT

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

Prefinanțarea reprezintă sumele transferate în urma încheierii contractului de finanțare, în tranșe, către beneficiari pentru cheltuielile necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, în condițiile prevăzute de OUG nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare și a normelor metodologice aferente, aprobate prin HG nr. 829/2022.

Conform prevederilor contractului de finanțare se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 10% din valoarea eligibilă a acestuia, fără depășirea valorii totale eligibile, beneficiarilor, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8) și (10) din OUG nr. 133/2021.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată.

Beneficiarul care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în cuantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care a fost virată tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

Beneficiarii au obligația restituirii integrale/parțiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare. AM are obligația să asigure recuperarea sumelor acordate ca prefinanțare până la cererea de rambursare finală.

12.2 Mecanismul cererilor de plată

Beneficiarul poate accesa mecanismul de decontare prin cereri de plată, în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021, cu modificările și completările ulterioare și a normelor metodologice aferente, aprobate prin HG nr. 829/2022.

Cererile de plată reprezintă cererile depuse de către un beneficiar prin care se solicită AM virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului, în baza documentelor justificative stabilite prin contractul de finanțare/ instructuțiuni ale AM, după caz.

Sumele virate beneficiarilor pe baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate. Beneficiarii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

Pentru cererile de plată depuse, solicitantul are obligația transmiterii de cereri de rambursare aferente cererilor de plată prin care se justifică utilizarea sumelor plătite, în maximum 10 zile de la data la care AM PDD transferă sumele aferente cererii de plată.

În cazul în care, în urma autorizării cererii de rambursare aferente cererii de plată, se constată că valoarea cheltuielilor eligibile este mai mică decât valoarea cheltuielilor autorizate prin cererea de plată, se solicită restituirea sumei aferente cheltuielilor neeligibile identificate.

În conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare, sumele provenite din debite/corecții rezultate în urma verificării cererilor de rambursare, se diminuează corespunzător plățile aferente cererii de plată, în aceste situații beneficiarul suportând din surse proprii valoarea acestor sume.

PROIECT

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Prin cererile de rambursare se solicită virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare. Mecanismul cererilor de rambursare se realizează în conformitate cu prevederile OUG nr. 133/2021, cu completările și modificările ulterioare.

Beneficiarul finanțării răspunde de legalitatea, realitatea și regularitatea cheltuielilor, în caz contrar sunt aplicabile prevederile OUG nr. 66/2011 cu modificările și completările ulterioare pentru acele categorii de cheltuieli care nu respectă dispozițiile legale privind legalitatea, realitatea și regularitatea;

Nerespectarea de către Beneficiar a prevederilor legislaţiei naţionale/comunitare aplicabile în domeniul achiziţiilor, precum și nerespectarea prevederilor contractului de finanțare, conduce la neeligibilitatea cheltuielilor astfel efectuate sau aplicarea de corecţii financiare/reduceri procentuale conform legislaţiei în vigoare.

Rambursarea către beneficiari se realizează în condițiile și pe baza documentelor prevăzute prin contractele de finanțare, cu respectarea prevederilor legislației privind eligibilitatea cheltuielilor.

AM PDD verifică cheltuielile declarate de beneficiar în cererea/cererile de rambursare depusă/depuse, în scopul autorizării cheltuielilor eligibile, notifică sumele autorizate la plată, evidențiind distinct sumele aferente fondurilor europene și sumele reprezentând cofinanțare publică asigurată de la bugetul de stat, după caz. Din valoarea autorizată a cererilor de rambursare se deduc sumele virate pe baza cererilor de plată.

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul menționat este un document obligatoriu solicitat în etapa de contractare care conține calendarul estimat pentru transmiterea cererilor respective și corelarea cu valoarea nerambursabilă solicitată în cadrul proiectului.

Beneficiarul are obligaţia de a respecta graficul prefinanțare/plată/rambursare, precum și de actualizare a acestuia în funcție de sumele decontate pentru un management financiar eficient în cadrul contractului de finanțare.

12.4.1 Mecanismul acordării ratei forfetare

Nu se aplică.

12.5 Vizitele la fața locului

În cadrul apelului lansat prin prezentul ghid nu se realizează etapa de vizită la fața locului în procesul de evaluare, selecție și contractare. Vizitele la fața locului se realizează ulterior semnării contractului de finanațre în conformitate cu prevederile acestuia.
Vizitele la fața locului sunt parte a procesului de monitorizare realizate de către AM PDD și/sau prepușii acesteia, în cazul delegării de atribuții unor organisme intermediare, în scopul urmăririi progresului proiectelor şi a stadiului îndeplinirii indicatorilor de realizare şi rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului şi a realizării indicatorilor de etapă din plan.
Vizitele la faţa locului pot fi speciale de tip ad-hoc, încrucişate derulate atât în perioada de implementare, cât şi post-implementare, respectiv pe perioada în care beneficiarul are obligaţia de a asigura caracterul durabil

PROIECT

al operaţiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările şi completările ulterioare.
Raportul de vizită se elaborează de AM PDD, în conformitate cu prevederile procedurilor operaţionale şi se generează în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuate la faţa locului. A se vedea modelul din **Anexa 7** la prezentul ghid**.** De asemenea, a se vedea **capitolul 11 la prezentul ghid.**

Atenție!

Prevederile din capitolele 9-12 din cadrul prezentului ghid reprezintă o descrie pe scurt a mecanismelor prevăzute de legislația în vigoare și respectiv contractul de finanțare. Ele se completează cu acestea și se recomandă solicitantului la finanțare să înțeleagă aceste aspecte înainte de a transmite cererea de finanțare și/sau semna contractul de finanțare/actul adițional, după caz.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PDD, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

Pentru aplicare celor menționate **la secțiunea 13.1**, MIPE poate emite ordine de modificare/completare a prevederilor prezentului ghid, cu mențiunea că, în cadrul ordinelor de modificare/completare a ghidurilor, vor fi precizate dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.
AM PDD poate emite clarificări/interpretări a prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile prezentului ghid.
În funcție de modificările intervenite, AM se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

PROIECT

14. ANEXE

Anexa 1 – Declarație unica
Anexa 2 – Model cerere de finanțare și instrucțiuni de completare
2.1. – Declarația privind conflictul de interese
2.2.- Declarație privind eligibilitatea TVA
2.3.- Consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal
2.4.- Modele grafice și planuri, inclusiv planul de informare și publicitate
2.5.- Lista de verificare DNSH
2.6.- Bugetul proiectului
2.7.- Planul de monitorizare a proiectului
2.8 - Matricea de corelare a bugetului cererii de finanțare cu devizul
Anexa 3 - Grila de verificare
3.1 - Lista de verificare preliminară a documentelor
3.2 - Grila de verificare tehnico-economică
3.3 - Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității
Anexa 4 - Contract de finanțare (condiții specifice)
Anexa 5 - Categorii de cheltuieli eligibile
Anexa 6 - Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice
Anexa 7 - Model Raport de vizita la fața locului
Anexa 8 - Model Raport de progres
Anexa 9 - Declarația privind scopul producerii de energie
Anexa 10 - Analiza economico-financiară (elemente orientative)
Anexa 11 - Justificare rezonabilitate costuri

PROIECT

Anexa 12 - Model orientativ de hotărâre de aprobare a documentației proiectului și a cheltuielilor legate de proiect

PROIECT